

TITO PATENKINO J. A. V. REIKALAVIMUS

AMERIKOS LAKŲNU NUŽUDYMO BYLA GALI EITI Į SAUGUMO TARYBĄ

**Tito prižadėjo iškilmingai palaidoti visus
nužudytuosius, leisti vesti tyrinėjimus**

WASHINGTON, D. C., rugp. 25 d. — Oficialus pranešimas sako, kad Jugoslavijos valdžia nusilenkė J. A. Valstybių ultimatumui ir patenkino visus reikalavimus. Tito priėmė ambasadorių Richard Patterson su trim J. V. pulkininkais, prižadėdamas tuojau patenkinti visus reikalavimus.

Valstybės departamentas paskelbė gautus ambasadoriaus pranešimus apie pasiūlymus ir jo paties padarytus tyrinėjimus. Tito ten pat leido ambasadoriui ir kariškiams tuojau vykti į nelaimės vietą, kad savo akimis galėtų pamatyti nukritusių lėktuvų ir užmuštųjų lavonus.

Ambasadorius praneša, kad trys Amerikos lakūnų lavonai buvo palaidoti netoli esančiame kaimelyje, o apie kitų lakūnų likimą neturima jokios žinios. Tito vėliau atsakė į ultimatumą, prižadėdamas duoti platesnių informacijų apie nelaimę. Tito prižadėjo atidžiai nagrinėti tolimesnius J. V. reikalavimus, ištekančius iš įteikto ultimatumo.

Tito ten pat pareiškė, kad jo lakūnai ateityje nepuls Amerikos arba kokios kitos valstybės lakūnų net ir tuo at-

vėju, jeigu jie skris jugoslavų teritorija.

Valstybės departamentas dar gali įteikti skundą saugumo tarybai, nes Tito nesielgė pagal tarptautines taisykles: vietoj skustis saugumo tarybai, jis liepė lakūnams pulkti be ginklų transporto lėktuvus.

BELGRADAS, Jugoslavija, rugp. 25 d. — Jugoslavijos valdžia prižadėjo iškilmingai palaidoti numuštamie lėktuvuose žuvusius Amerikos lakūnus. Iki šio meto amerikiečiai atpažino tik vieną lavoną; kiti du neatspažinti, o apie dar du arba tris jokios žinios nėra.

Nužudytieji lakūnai bus sudėti į karstus ir, Jugoslavijos aviacijos bei kitų karo dalinių lydimi, bus atvežti į Liublianą, o iš ten — lėktuvais bus vežami į Belgradą, kur bus palaidoti J. Valstybių kariškuose kapuose.

Du Jugoslavijos laikraščiai, kartodami Maskvos propagandos agentūrų žinias, pasakoja, kad Amerikos memorandumas smarkiai pakenks tarptautinei Jugoslavijos pozicijai taikos konferencijoj. Rusai pasakoja, kad ultimatumas buvo labai aštrus, nes Jugoslavija gynė tikrai savo teises.

D. MANULSKIS ĮTEIKĖ J. TAUTOMS SKUNDĄ PRIEŠ GRAIKIJOS VALDŽIĄ

**Politbiuras pavarė M. Litvinovą iš užsienio
komisariato, Ukrainoj eina nauja "čistka"**

NEW YORK, N. Y., rugp. 25 d. — Šeštadienio naktį Dimitrij Manuilskis, kuris atstovauja sovietinę Ukrainą, įteikė saugumo tarybai skundą prieš dabartinę Graikijos valdžią.

Manuilskis pasakoja, kad graikų valdžia yra neatsakomybė, ji provokuoja incidentus Albanijos pasienyje, kurie prives prie karo.

Manuilskis tvirtina, kad pastutiniū metu ginkluotos graikų grupės dažnai įsiveržia Albanijos gilumon.

**SOVIETŲ PROPAGANDA
KALTINA BRITUS**

Savo skunde Manuilskis tvirtina, kad Graikijoj laikoma britų kariuomenė yra svarbus faktorius neramumams Balkanuose.

Graikų valdžios pretenzijos į pietų Albaniją (vakarų Efi-rija) yra svetimos armijos stiprinimas.

Manuilskis pasakoja, kad planuojamas referendumas apie būti bešališkas, kai krašte stovi skaitlingi britų kariuomenės daliniai.

Litvinovas pavarytas iš komisariato

MASKVA, Rusija, rugp. 25 d. — Sovietų agentūros praneša, kad Maxim Litvinov, užsienio komisaro pavaduotojas, atleistas iš pareigų.

Tuo pačiu metu spaudoje paskelbtas platus pranešimas apie Ukrainoj ir Leningrade vedamą "čistką" prieš neišitikimus elementus.

Litvinovo darbas komisariatu pavesas Jokubui A. Malikui, buvusiam sovietų ambasadoriui Japonijoj. Molotovo pavaduotojų paskirtas ir F. Gusev, kuris buvo sovietų ambasadorium Kanadoj ir Anglijoj.

**LENINGRADE "ČISTKAI" VA-
DOVAUJA ŽDANOV**

Leningrado rašytojų ir spaudos "čistkai" vadovauja gen. Ždanov, kuris yra ir suomių naliaubų komisijos pirmininkas.

Jis pareiškė, kad daugelis rašytojų parodė nepaprastai didelį "ideologinį silpnumą", kuris labai kenksmingas patiems sovietų sistemos pagrindams.

Ukrainos kompartijos sekretorius Chruščev pasakoja apie skaitlingus nukrypimus nuo Stalino linijos Ukrainos partijoje.

**UKRAINOJ PRAVESTA
DIDELĖ "ČISTKA"**

Chruščev tvirtina, kad kompartijos vadovai nesugebėjo tinkamai pasipriešinti "buržuaziniai nacionalistiniai ideologijai" Ukrainoj.

Komunistai leido atgimti nacionalistui Grušev skelbiamoms tvirtinimams, todėl visas partijos aparatas išvalytas.

Sumi rajone pašalinta 91% kompartijos vadų, Rovno rajone — 88%.

— Naujai įvestas floras stabilizavo Vengrijos maisto kainas.

Ultimatus juos išlaisvino

NAUJIENOS-ACME Telephoto

Septyni amerikiečiai lakūnai ir du europiečiai, kuriuos maršalas Tito paliosavo iš nelaisvės, kai J. V. įteikė ultimatumą Jugoslavijos vyriausybei. Tito lakūnai nukovė suimtųjų lėktuvą, o vėliau juos įkalino ir kamantinėjo.

Molotovs pabėgo iš parado

PARYŽIUS, rugp. 25 d. — Prancūzai šiandien minėjo Paryžiaus dviejų metų išlaisvinimo sukaktuvę, pakviėdami visus taikos konferencijon suvažiavusius atstovus.

Buvo pakviestas ir Molotovs, bet jis tuojau pabėgo. Pasirodė, kad jis buvo nepatenkintas jam skirta vieta. Pirmon eilėn buvo pasodinti Amerikos, britų, kiniečių ir prancūzų atstovai, o Molotovi reikėjo sėdėti antroje eilėje.

Molotovs tai paskaitė įžėdimu Rusijai ir išėjo. Rusų komisarą pasekė ir Manuilskis.

Sustabdė Titui siun- čiamas prekes

CINCINNATI, O., rugp. 25 d. — Karo turtų administratorius R. Schell pareiškė, kad jis sustabdė ledams gaminti mašinų siuntimą Jugoslavijon, kol visas reikalas bus persvarstytas.

Mašinų finansų departamentas nupirko UNRRAI, kad galėtų jas persiųsti Jugoslavijon, bet dabar gali atsirasti vieta, kur jos yra labiau reikalingos.

Schell negavo jokio įsakymo iš Washingtono, bet jis mano, kad toks įsakymas gali ateiti.

Vėliausios Naujienos

— Tito sutiko atiduoti turkų valdžiai sužeistą kapitoną. Jis bus atvežtas į Belgradą kartu su nužudytais Amerikos lakūnais.

— Maskvos radijas pasakoja, kad britai įsteigė karo bazes Dardanelų srity, bet britai juokiasi iš šio Maskvos išmislo.

— Trečiądienį saugumo taryba svarstys Manuilskio skundą prieš graikus.

— Italijos šiaurėje įvyko kovų tarp italų ir Amerikos kariuomenės, kuri vienas užmuštas, keli sunkiai sužeisti. Prieš kelias dienas įvyko susirėmimų tarp britų ir italų dėl moterų.

— Berlyne šalia britų aerodromo sovietų kamuolės paleistas šovinis.

INDIJOJ SUNKIAI SUŽEISTAS NAUJAS MINISTERIS

**Prezidentas Trumanas telefonu kalbėjosi su
sekretoriu Byrnes apie tarptautinę politiką**

NEW DEHLI, Indija, rugp. 25 d. — Nepažįstami asmenys šiandien labai sunkiai sužeidė Azad Chaną, naujai paskirtos valdžios ministrą.

Penki musulmonai užpuolė Chaną ir peiliais padarė jam septynias galias žaizdas, bet manoma, kad pavyks jo gyvybę išgelbėti.

Niekas neabejoja, jog užpuolikai yra musulmonų lygos nariai; jie patys su valdžia ne bendradarbiauja ir nenori, kad kiti musulmonai įeityt valdžion.

**VALDŽIOS SĄSTATAS GALĖS
BŪTI PAKEISTAS**

Vicekaralius Wavell pareiškė, kad naujai sudarytos valdžios sąstatas galės būti pakeistas, jeigu musulmonų lygos vadai pakeistų savo nusistatymą ir sutiktų bendradarbiauti Indijos konstitucijai paruošti.

Jawaharlal Nehru, kongreso partijos pirmininkas, jau sudarė valdžią iš indusų ir musulmonų, nepriklausančių prie Jinnah lygos.

Valdžion įeina keli pramonininkai.

**Trumanas kalbėjosi
su Byrnes'u**

HAMILTON, Bermuda, rugp. 25 d. — Prezidentas Trumanas

vakar transatlantiniu telefonu kalbėjosi su sekretoriu Byrnes apie įvairius tarptautinės politikos reikalus.

Niekas neabejoja, kad buvo aptarti santykiai su Jugoslavija ir sovietų Rusija.

I Bermuda salas atskrido ir John Snyder, finansų sekretorius. Paskelbta, kad prezidentas dar kelias dienas pasiliks Bermuda vandenynė.

Žydai platina slapтус atsišaukimus

TELAVIVAS, Palestina, rugpjūčio 25 d. — Nelegalių žydų organizacijų vadai platina atsisaukimus, kuriuose gyventojai kviečiami prisidėti prie slaptos išlaisvinimo armijos.

Britų kareiviai nuplėšė išlipdytus atsisaukimus, bet netrukus sienos vėl buvo aplipdytos naujais.

Organizatoriai skundžiasi žydais, labai mažas jų skaičius ryžosi prisidėti prie aktyvios kovos prieš britus.

— Amerikos transporto lėktuvai vėl atnaujino susisiekimą tarp Vienos ir šiaurės Italijos.

— Devyni Amerikos universitetai bendromis jėgomis tyrinėja atomo energiją.

— Penki rusai, kuriuos J. V. karo vadovybė norėjo atiduoti sovietų valdžiai, bandė nusižudyti.

— Kinijos komunistų armijos pradėjo pulkti geležinkelius.

— Maskvos radijas skundžiasi, kad turkai ignoruoja didelės valstybės teises Dardanelų srityje.

— Vengrai sušaudė Dome Sztojay, buvusį ministrą Berlyne; Lijos Schneller, buvusį finansų ministrą, ir Lajos Szasz, buvusį pramonės ministrą.

OKUPANTAI LIETUVOS FINANASUS APIPLĖŠĖ TRIM ATVĖJ AIS

**Sovietų ir vokiečių karo vadovybės primetė
plėšikiškus kursus pinigams keisti**

NEW YORK, N. Y., rugp. 25 (LAIC) — Kaip žinome, nepriklausomos Lietuvos finansai nuo pat lito įvedimo dienos buvo pagrįsti US valiuta. Dolerio vertę numušus, lito santykiai stabilizavosi maždaug ties 6 litais už dolerį. Toks santykis laikėsi iki pat 1940 metų birželio, kai Lietuvą užėmė Maskvos kariuomenė. Tuo laiku Lietuvos finansinėje apyvarčioje buvo paleista maždaug 220,000,000 litų. Į anuometinį dolerinį ekvivalentą išvertus, tas sudaro apie 36 ir pusę milijono dolerių. Lito perkamosios galios masteliu matuojant, kaikiuriais atžvilgiais ta suma buvo vertingesnė už \$36,500,000.

Sakysime, už tuos pinigus žemės ūkio produktų Lietuvoje buvo galima nusipirkti kur kas daugiau, negu už jo ekvivalentą doleriais Amerikoje. Tam tikriems produktams tas skirtumas reikėsi net 3-4 kartais. Pav., Lietuvoje 1 svaras sviesto vidutiniai kainavo 80 centų, kai Amerikoje už tą patį svarą reikėjo mokėti 3 litų ekvivalentą.

LIETUVOJ NEBUVO KAINŲ KONTROLĖS

Žemės ūkio produktai Lietuvoje, lyginant su US kainų indeksu, buvo 2-3 kart pigesni. Buvo ir atvirklių reiškinii.

Sakysime, pusiau sunkios ir sunkios pramonės fabrikatai. Jie Lietuvoje kainavo brangiau, negu analoginiai fabrikatai Amerikoje. Ir tik lengvų vietinės pramonės dirbinių kainos lyginosi su amerikiečių kainomis.

Pridursime, kad visas Lietuvos ekonominis ir finansinis aparatas buvo pagrįstas paklausos-patiekos laisvu mechanizmu. Valstybinė intervencija jame reikėsi labai kukliame laipsnyje, ne "didesniame, negu tas praktikuojama Amerikoje.

RUSAI SUSTABDĖ BANKI- NES OPERACIJAS

1940 m. birželio 15 Lietuvą užėmė rusų pulkai.

Bankines operacijas sustabdė, okupantai pagal iš anksto Maskvoje nustatytą planą pasišoko likviduoti Lietuvos finansus. Pradėjo nuo to, kad 10 litų buvo prilyginta 9 rusų rubliams.

Pastebėsime, kad tuo metu Maskvos laisvajame turguje 1 svaras sviesto kainavo 70 rublių, kuomet Lietuvoje už tą patį svarą buvo mokama nepilnas litas. Kitais žodžiais, už 10 litų Lietuvoje buvo galima nusipirkti 12-13 svarų sviesto, kai už 9 rublius Maskvoje nenusipirksi ir aštuntalio svaro.

PASINAUDOJO BANKAS IR ARMİJA

Visiems yra žinoma, kad, atsisikaitant už skolas, niekas Maskvinių popiergalių neima, o reikalauja aukso ar kitos kokios nors vertės turinčios valiutos.

Iš tos visos kombinacijos aukso biznį sau padarė SSSR, išdas ir Maskvos atėjūnų pulkai. Lietuvoje pasijuto lyg būtų patekę į milžinišką "respredieltelį", kur tvirtomis kainomis ir neribotame kiekyje gali pirkti, ką tik nori. Tuo tarpu Rusijoj tvirtomis kainomis gali įsigyti tik pagal korteles ir labai ribotame kiekyje.

Vietoje buvusių 220,000,000 litų, rusai į apyvartą paleido 200,000,000 rublių. Vidutiniai imant, turėjo būt paleista bent milijardas rublių. Tuo būdu, Lietuvos ūkiui buvo nusukta apie 700-800,000,000 rublių. O apie 11,000,000 litų visiškai neieškota, operacija buvo staigi, daug žmonių nespėjo savo pinigų realizuoti.

IR VOKIEČIAI PLĖŠIA KRA- ŠTO FINANASUS

Antras Lietuvos apiplėšimas atliktas "krauju sucementuotas" draugystės ruso partnerio, vokiečio. 1941 m. birželio gale į Lietuvą įsiveržė vokiečiai, nustaė savo finansinį ekvivalentą, 10 rublių už 1 markę, t. y. imant pagrindin Maskvos juodosios rinkos kainas. Tais laikais kainos Lietuvoje buvo net šešis kart mažesnės už Rusijos turgybas kainas. Lietuvos valstietis ar prekybininkas kiekvieną kartą šešeriopai buvo plėšiamas, o vokiečių ekonominis aparatas šešeriopai pasipelnė.

Kaip matome, vienas okupantas organizavo plėšimą taikydamas Gosbanko mastelį, antras — Maskvos juodojo turgybos mastelį. Abiem atvejais nukentėjo Lietuvos ūkis ir žmonės.

RUSAI MARKIŲ VISAI NEPRIPAZINO

Paprastąsias finansinių problemų išrišimą surado rusai, antru kart Lietuvon atėję, jie paskelbė esą markės negalioja — ir viskas! Lietuvos žmonės atsidūrė visiškai be pinigų, netekę jokių santaupų.

Gyvenimas visiškai apmirė, bet kokia organizuota prekyba buvo neįmanoma. Ir tik po truputį, primityvaus žmogaus pavyzdžiu, prasidėjo mainikavimas.

Pirmieji rusų pinigai pasirodė atėjūnams valdininkams gavus pirmas algas, raudonarmiečiams užsimokant už bonką samgono.

RUSAI TURĖS ATSI- SKAITYTI

Prie normalaus tarptautinio gyvenimo palaipsniui grįžtant, 1939-1940 metų agresijos padarus likviduojant, artinasi diena, kai ir Nepriklausomos Lietuvos atstatymo problema bus įtraukta į tarptautinių forumų darbotvarkę.

Ten neišvengiamai kils pirmojo bolševikmečio padarų likvidavimas, tame skaičiuje ir atsisaitymas už 1940 metų finansinį Lietuvos apiplėšimą.

Nepriklausoma Lietuva turi teisės reikalauti gražinti 220,000,000 litų ekvivalentą.

Šiltnesis.
Saulė teka — 6:09; leidžiasi — 7:37.

LIETUVIŲ RĖTELIAI

ZEMAIČIŲ KULTŪROS KLUBAS AU- KAUJA \$25.00 CHICAGOS LIETUVIŲ TARYBAI, \$25.00 NAŠLAICIAMS

ISRINKO 12 DELEGATŲ, KURIE DALYVAUS SEIMO.

Žemaičių Kultūros Klubas su-
sirinkimas įvyko rugpjūčio 21-
ma d. Hollywood svetainėje.
Susirinkimas, kaip ir visada,
ejo sklandžiai. Į klubą įstojo
keli nauji nariai ir keliolika su-
grįžę, kurie buvo susispaudę.
Pikniko komisija, kuri susi-
dėjo iš Stepono Narkio, Anta-
no Lukošiaus ir Frank Pulei-
kio, pridavė \$102.29 pelno.
Atitraukimui Lietuvos našlai-
čių klubas aukavo \$25.00.

Taip jau klubas aukavo \$25.00
Chicagos Lietuvių Tarybos rei-
kalams. Išrinkta 12-ka delega-
tų į Chicagos Lietuvių Organi-
zacijų Seimą, kuris įvyks rug-
pjūčio 29-tą Chicagos Lietuvių
Auditorijoje. Į delegatų sąrašą
įėjo šie klubo nariai: Steponas
Narkis, Frank Puleikis, Alfon-
sas Masiulis, Paul Petrakis, Ju-
lija Petraitienė, Julija Sačaus-
kienė, Vincenta Gedvilienė, Alex
Gedvilas, Juozas Baličius, An-
tanas Jusas, Kazimieras Kaz-
lauskas ir Martha Masiulienė.

Nutarta rengti klubo metinį
parengimą ir vietoj išrinkta ko-
misija iš sekančių narių:
Alfonas Masiulis, Kazimie-
ras Kazlauskas, Paulina Norkus,
Paul Petrakis ir Julija Šnapš-
tis.

Beje, išrinkti 7 darbininkai
piknikui Lietuvos Našlaičių nau-
dai, kuris įvyks rugpjūčio 15-tą
Lietos Daržė.

Ir taip žemaičių Kultūros
Klubas nariai-ės, nuveikę šiuos
naudingus darbus, su šypsena
ir pasitenkinimu skirstėsi į na-
šus.

Valio, Chicagos žemaičiai!
— Steponas Narkis.

PADARĖM SVARBIŲ TARIMŲ

Socialistų susirinkimai visu-
met būna įdomūs. Kai jie įvyk-
sta, ateina beveik visi nariai.
Taip būna todėl, kad jie žino,
jogei bus kas naujo netik dis-
kusijose svarbiais klausimais ir
nutarimais, bet ir žiniomis, ku-
rių kai kada spaudoje nepasi-
rodo.

Įvykusiame L.S.S. centralinės
kuopos susirinkime rugpjūčio 21
diena Naujienų name pranešta,
kad jau yra rengiamasi prie Lie-
tuvos Socialdemokratų partijos
50 metų gyvavimo paminėjimo
vakariene. Vakariene įvyks lap-
kričio 2 d. šių metų Lietuvių
Auditorijoje, 3133 So. Halsted
street.

Rengimo komisija jau išrink-
ta. Į ją įeina P. M. Kaitis, P.
Stanionis, J. Jasinskis, J. Kon-
droška ir J. B. Aglinskis. Ko-
kias gaspadienes turėsime, pra-
nešime vėliau.

Nutarėme raginti Lietuvių
Socialistų Sąjungos narius ir pa-
tarti, kad jie ragintų kitus dra-
busius aukoti ir siųsti arba pa-
sauti mūsų laikraščiuose gar-
sinamas įstaigas, kurios priima
drabužius. Aukoti drabužius rei-
kia jau dabar, nes žiema jau
netoli ir užjūry gyvenantieji lie-
tuviai yra labai reikalingi dra-
bužiai.

Nutarėme raukoti \$25 iš
L.S.S. centralinės kuopos išdo
Amerikos Lietuvių Tarybai. Iš-
rinkome delegatą atstovauti cen-
tralinę kuopą Chicagos Lietu-
vių Tarybos konferencijoje.

Nutarėme pasiųsti laišką
L.S.S. centralinės kuopos vardu
prezidentui Trumanui, kad Pa-
ryžiaus pasaulinėje konferen-
cijoje Lietuvos reikalų būtų veiki-
ama sparčiau ir teisingai. Dr.
P. Grigaitis paaiškino, jogei yra
pagėdijama, kad visos orga-
nizacijos, klubai, draugijos ir
organizacijos, kurios Lietuvos
padėtimi yra susirūpinusios,
siųstų laiškus prezidentui; taip-
gi būtų labai svarbu, kad ir pa-
vieniai nariai siųstų tokius lai-
škus.

Dr. P. Grigaitis pranešė L.S.S.
centralinės kuopos nariams apie
Amerikos Lietuvių Tarybos veiki-
mą Lietuvos reikalais. Paa-
škino, kas buvo ir yra veikiama
šiais reikalais ir kas reikės
veikti. Tam tikslui reikia daug
pinigų. Lietuviai šią kilnų dar-
bą turi remti aukomis. Auko-
kite kiek galite.

— J. B. A.

"NAUJIENAS" SKAITO VISU
SROVIŲ ŽMONES: DARB-
NINKAI, BIZNIERIAI, PRO-
FESIONALAI, DVASININKAI,
VALSTYBININKAI, MOKSL-
NINKAI.

Mirė Leonardas Brunvald

Vakar anksti ryte staigiai mi-
rė širdies liga daugelį lietu-
vių pažįstamas piešėjas ir dai-
nininkas Leonardas Brunvaldas,
50 su viršum metų amžiaus. Ji-
sai gyveno Broadway Plaza ho-
telyje, 3022 Broadway.

Pereitą naktį, savo hotelio ad-
ministracija, Brunvaldas iš sa-
vo kambario paskambino dežu-
ruojančiam klerkui, prašydamas
jį tuojau atsiųsti daktarą, nes
jisai jaučiasi labai blogai. Bet
kada atvyko gydytojas, ligonis
jau buvo miręs. Dabar ieškoma
jo giminių ir draugų, kurie ga-
lėtų pasirūpinti jo laidojimu.

Velionis buvo latvy. Prieš
kokių 20 metų jisai atvyko į
Jungtines Valstybes iš Italijos.
Susipažinęs čia su lietuviais, ji-
sai dainavo keliuose lietuvių
koncertuose ir pasirodė turįs
gražų, nors jau šiek tiek paši-
jusį, baritoną balsą. Be to, ji-
sai buvo gabus piešėjas; piešė
vaizdus ir portretus.

Per paskutinius kelerius me-
tus Leonardas Brunvald buvo,
tačiau, visai nutoles nuo lietu-
vių. Apsigyveno nuosaliai, šiau-
rinėje Chicagos dalyje, ir ver-
tėsi, duodamas dainavimo ir
braižymo pamokas. Su vietine
latvių kolonija, kuri yra ne-
skaitylinga, jisai nepalaikė ryšių.

Cirko Tigras Apraskė Vaiką

MILWAUKEE, Wis. — Di-
džiulė minia šeštadienio vaka-
re žiūrėjo cirko numerių. Po
liutų ir tigro akto žvėrys bu-
vo varomi į jų kletkas. Tuo me-
tu 12 metų vaikas, John Pisar-
ski, palipo ant tigro kletkos vir-
šo. Jo koja paslido ir įsikilo
į kletką. Žvėrys ją pasigavo ir
sukramtė.

Ligoninėje daktarai vis gi
mano, kad kojos vaikui nuplau-
ti nereikės.

JONAS ROCEVIČIAUS (Rocus)
namų telefonas Victory 1049

Mirė rugpjūčio 23 d. 2:00
val. popiet, 1946 m., sulaukęs
pusės amžiaus. Gimęs Rasei-
nių apskrityje, Pašilio parap.
Amerikoje įgyveno 39 met.
Paliko nuliūdę: sūnus Vy-
tautas Rocius, brolis Walter
Aleksandravičius, Chicagoje, 3
broliai, Vincentas; Petras ir
Aleksandras Aleksandravi-
čiai ir jų šeimos; pusbroliai
Julius Rocevičiaus Lietuvoje
pusbrolis Antanas Rocevičiaus
ir jo šeima ir daug kitų gi-
minių, draugų ir pažįstamų.

Kūnas pašarvotas Blake-
Lamb koplyčioje, 712 W. 31st
St. Laidotuvis įvyks antradi-
nį, rugpjūčio 27 d. 1:00 val.
popiet. Iš koplyčios bus nuly-
dėtas į Lietuvos Tautiškas
kapines.

Visi a. a. Jono Rocevičiaus
giminės, draugai ir pažįstami
nuosirdžiai kviečiami daly-
vauti laidojime ir suteikti
jam paskutinį patarnavimą ir
atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:
Sūnus, Brolis ir Giminės.
Laid. Direkt. Blake-Lamb,
Tel. Victory 1158.

DOMICELE BARANAUSKIENĖ
Po tėvais Vaitkaitė
GYVENO 3709 SO. HALSTED ST., CALUMET 7967

Mirė rugpjūčio 24 d. 6:30 val. ryto, 1946 m., sulaukęs pu-
sės amžiaus. Gimęs Plungės parap., Telsių apskrityje, Vaidelių
kaime. Amerikoje įgyveno 40 metų.

Paliko nuliūdę: Vyraus Stanislovas; 3 sūnūs: Staslovas ir
marti Gertrudė; Mykolas ir maiti Nora; Bert; 2 dukterys: Ona
McCoynd; Ruth; 3 anūkai, sesuo Ona Černauskienė ir jos še-
ima (Taylorville, Ill.) ir daug kitų giminių ir draugų.

Kūnas pašarvotas P. J. Ridiko koplyčioje, 3354 So. Halsted
St. Laidotuvis įvyks antradienį, rugpjūčio 27 d. 9:00 val.
ryto iš koplyčios į Sv. Dovydo parap. bažnyčią, o po gedulingų
pamaldų bus nulydėtas į Sv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Domicele Baranauskienės giminės, draugai ir pa-
žįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti
jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:
Vyraus, Sūnūs, Marčios, Dukterys ir Anūkai.
Laid. Direkt. P. J. Ridikas, Tel. YARDS 1419.

Svečiuose Pas Ponus Mikulskius

Grupė englewodečių susė-
dom į automobilį ir patraukė
link Racine, Wis., ir už poros
valandų pribuvom pas pp. An-
taną ir Marię Mikulskius, 1218
Shiller Ave. Radom visus na-
mie, tėvus, sūnų Vito, dukterį
Marię O'Neil ir kitas dvi duk-
teris, kurios dar nevedusios.
Jadvyga ir Emilija. Vito pro-
fesija yra balzamuotojas, rim-
tas, gerai nusiteikęs jaunuolis.
Jis balzamuotojo mokslo buvo
baigęs pirm išvyksiant kariuo-
menin ir 4½ metų tarnyb-
oje į medical corps. Mariės vy-
ras Orville O'Neil, architektas.
Karo metu jis turėjo valdžios
atsakomą darbą.

Ši puiki šeima mus sutiko la-
bai nuosirdžiai ir gausiai pavai-
šino. Su mumis kartu buvo ir
jų dėdė Frank, Yehus. Jis ge-
rėjosi savo mylima gimine ir
buvo labai patenkintas, sutikęs
visus sveikus ir gerame ūre.
Taip kad rugpjūčio 18 d. pra-
leidom linksmi, įdomiai, ir po
to vykom aplankyti poną Anna
Shoap ir šv. Marijos ligoninę. Su
mumis kartu vyko ir jos vyras
Ziggy Shoap. Iš čia, atsisveiki-
nė, drožėm namo, ir kol mūsų
pasikalbėjimas tęsėsi apie ma-
lonius racinečius lietuvius, pa-
sijutom, kad jau esam Chica-
goje.

— Ona Dovgin.

Didelis Gaisras Rockforde

Praėjusį šeštadienį užsidegė
Mattison Foundry and Patterns
patalpos Rockforde. Gaisras pa-
darė nuostolių turtui apie \$300-
000. Iš žmonių niekas nebūvo
suežistas.

JUOZAPAS JANKAUSKIS
gyv. 6616 So. Washenav Ave.
tel. Hemlock 7561.

Mirė rugpjūčio 23 d. 8:50
val. ryto, 1946 m., sulaukęs
pusės amžiaus. Gimęs Lietu-
voj, Telsių apskr., Alsedžių
parap., Pagramontės km.

Paliko nuliūdę: moteris An-
na, po tėvų Valantienaitė,
sūnus Otto, dukrė Adeline
Preuss, žentas Harold, 2 anū-
kai Billy ir Karen, 2 broliai
— Frank ir Stanley jo moteris
Josephine iš La Porte, Ind.
pusbrolis Victor Smuksta ir
daug kitų giminių, draugų ir
pažįstamų. Lietuvoje — 2 se-
serys ir daug kitų giminių.

Kūnas pašarvotas Mažeikos
ir Evans koplyčioje, 6845 So.
Western Ave. Laidotuvis įvyks
pirmadienį, rugpjūčio 26 d.
1:30 valanda po pietų, iš ko-
plyčios bus nulydėtas į Lietu-
vių Tautiškas kapines.

Visi a. a. Juozapo Jankaus-
ko giminės, draugai ir pažįsta-
mi nuosirdžiai kviečiami daly-
vauti laidojime ir suteikti
jam paskutinį patarnavimą ir
atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:
Moteris, Sūnus, Broliai ir
Giminės.
Laid. Direkt. Mažeika ir
Evans, tel. PROspect 0099.

A. PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

6812 So. Western Avenue
TELEFONAS GROVEHILL 0142

1410 South 50th Avenue
TELEFONAS TOWN HALL 2109
CICERO, ILLINOIS

KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

4605-07 So. Hermitage Ave.
Visi Tel. YARDS 1741-1742

4330-34 So. California Ave.
Telefonas LAFayette 0727

DYRAI KOPLYČIOS VISOSE CHICAGOS DALYSE

DEL INFORMACIJŲ KAS LING PALAIDOJIMO ANTRO
PASAULINIO KARO VETERANŲ PASIMATYKIT SU

MAŽEIKA IR EVANS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAIS

STANLEY P. MAŽEIKA yra veteranas pirmo pasaulinio karo ir
narys Darius-Girenas American Legion Post.
JOHN G. EVANS yra veteranas antro pasaulinio karo ir narys
Don Varnas American Legion Post

VETERANAI norintieji, kad jų nesuvartotos terminal leave ap-
likacijos būtų notarizuotos dykai, tai kreipkitės pas Mažeiką ir
Evans 3319 So. Lithuania Ave., arba 6845 So. Western Ave.

Mažeika ir Evans

(EVANAUSKAS)

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

NAUJA KOPLYČIA

MARQUETTE PARK

6845 South Western Avenue
Tel. PROspect 0099

ANTRA KOPLYČIA KAIPIR BUVUS
3319 Lithuania Ave. Tel. YARDS 1138-1139

Tiems, kurie gyvena kitose dalyse miesto ar apylinkėse,
pasistengėm gauti koplyčią kiek galime arčiau prie jų namų.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

NARIAI
Chicagos
Lietuvių
Direktorių
Asociacijos

Ambulance
Patarnavi-
mas Dieną
ir Naktį
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

LACHAWICZ IR SŪNUS

TEL.: CANAL 2515 PULL 1270 COMMODORE 5765
2314 WEST 23RD PLACE 10756 SO. MICHIGAN AVE.

L. BUKAUSKAS

10821 SO. MICHIGAN AVENUE Phone PULLMAN 9661

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 LITHUANICA AVENUE Phone YARDS 4908

J. LIULEVIČIUS

4348 SO. CALIFORNIA AVENUE Phone LAFAYETTE 3572

P. J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET 710 WEST 18th STREET
Telephone YARDS 1419

I. J. ZOLP

1646 WEST 46th STREET Phone YARDS 0781

MAŽEIKA IR EVANS (Evanauskas)

3319 LITHUANICA AVENUE Phone YARDS 1138-1139
6845 SO. WESTERN AVENUE PROSPECT 0099

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

PRANESIMAS

BRIDGEPORT, BALF 3-čio sky-
riaus sandėlyje 915 W.32nd st. iš-
vietintiems lietuviams aukojami
drabužiai, avalynė, maistas, kny-
gos, rašomoji medžiaga ir viskas,
kas reikalinga išvietintiems lietu-
viams. Priimamos ir pinigines au-
kos kas vakaras, tik nuo 6-8 val.
— J. Šliogeris, 911 W. 33rd St.

BRIGHTON PARK
BALF 6-čio skyriaus pirmą dra-
bužių, maistą bei knygas dėl lie-
tuvų vargstančių Europoje sekan-
čiose vietose: Kass Jewelry Store,
4216 Archer Ave. ir 4401 So. Mo-
zart Street, Kass negalite atnešti,
pašaukite LAFayette 8617, o Mr.
Kass paims jūsų auką.
— J. K. Encheris, pirm.

NORTH SIDE, BALF 4-čio sky-
riaus sandėlyje pirmą drabužių, au-
valyną, maistą ir knygas, kas
dien nuo 4-6 val. po pietų iki 8 to-
v. — J. Šliogeris, 911 W. 33rd st.
mas, 1641 Wabansia Ave.

SUSIRINKIMAI

CHIC. LIET. SUVALKIEČIŲ
DR-JOS susirinkimas įvyks pirmą,
rugpjūčio 26 d., 8 val. vakaro, Hol-
lywood Inn svet., 2417 W. 43 St.
— Vincas Esmond, rašt.

URBA

Gėlės Mylintiems
Vestuvėms, Ban-
kietams, Laidotu-
vėms, Papuoši-
mams.
GELININKAS
4180 Archer Avenue
Phone LAF. 5800 arba 5879

LOVEIKIS

Sluostėm Gėles
Telegramu ir
Visas Pasaulio
Dalis
KVIETININKAS
Gėlės Vestuvėms, Bankietams
ir Pagrabams
3316 SO. HALSTED ST.
Tel. YARDS 7308

GEHL STOKERS

EVEN HEALTHFUL HEAT
AT LOWER COST
GEHL STOKER SALES
7308 HALSTED TEL. 4197
(NIGHT PHONE ST. 4192)

Chicagos Draugijų Klubų Valdybos 1946 Metams

9-TO WARDO LIETUVIŲ DEMO-
KRATŲ VALDYBA 1946 METAMS
S. Dambro—pirm., 56 E. 101 St.;
P. Navaras—vice-pirm. I, 109 W.
109 St.; J. Pivarunas—vice-pirm.
II, 22 East 101 Pl.; A. Laurutis—
prot. rašt., 10530 Indiana
Ave.; B. Liudkevicius—fin. rašt.,
134 East 119 St.; K. Draugelis—
įždininkas, 10734 S. Wabash Ave.;
A. Bubelis—įždo glob., 10735 S.
State St.; T. Jankauskas—įždo
glob., 149 E. 115 St.; J. Liozben-
tis—maršalka, 10806 S. Wabash
Ave.

LIETUVIŲ ŽAGARĖS KLUBO
VALDYBA 1946 METAMS: P. Ar-
lauskas—pirm., 2109 Cleveland
Ave.; F. Povilaitis—pirm. pagal-
bininkas—10051 S. La Salle St.;
J. Keturkis—prot. rašt., 3217 S.
53 Ct. Cicero 50 Ill.; A. Grin-
tavičius—fin. rašt., 4450 S. Hermi-
tage Ave.; St. Niprikas—kasie-
rius, 3824 Deodor St., Indiana
Harbor, Ind.; Alf. Masiulis—ka-
sos glob. ir koresp., 3252 South
Halsted St.; A. Janavičius—kasos
glob., 2956 S. Emerald Ave.; K.
Gasper—maršalka, 11340 S. Troy
St. Susirinkimai laikomi vieną
kartą į mėnesį, ketvirtą sekma-
dieną, 1 val. popiet, Hollywood
Inn, 2417 W. 43 St.

LIETUVIŲ NAMŲ SAVININKŲ
SUSIVIJIMO BRIDGEPORTE,
VALDYBA 1946 METAMS: Petras
Juozaitis—pirm., 3210 So. Lowe
Ave.; Elzbieta Jonaitis—pirm.
pagalb., 3155 So. Lowe Ave.; Sta-
nislovas Kunevicius—rašt., 3220
So. Union Ave., tel. Calumet 8643;
Tamas Janulis—fin. rašt., 3430 S.
Morgan St.; Petras Balis—kasie-
rius, 5653 S. Throop St.; Rozali-
ja Mazlauskas—kontr. rašt., 3259
So. Union Ave.; Pranciškus Me-
dalinskas—maršalka, 3159 South
Emerald Ave.; K. P. Gugis—ad-
vokatas, 3323 So. Halsted St. Lai-
ko susirinkimus kas mėnesį antrą
utarninką, 7:30 val. vakaro, Ch.
Liet. Auditorijoj, 3133 So. Hal-
sted St. Priimami visi namų sa-
vininkai be skurtumo amžiaus.

JAUNŲ LIETUVIŲ AMERIKOJE
TAUTISKŲ KLUBŲ VALDYBA
1946 METAMS: Juozapas Rūta
—pirm., 3141 S. Halsted St., tel.
Victory 7280; Petras Kilius—pa-
gelb., 3347 So. Lithuania Ave.;
Stanislovas Kunevicius—nutari-
mu rašt., 3220 S. Union Ave., tel.
Calumet 8643; Feliksas Kasperas
—fin. rašt., 3534 S. Lowe Ave.;
Povilas Petrakis—kontr. rašt.,
812 W. 33rd St.; Antanas Stukas
—kasierius, 3135 S. Union Ave.;
Albinas Matiejunas—apekunas
kasos, 3233 S. Union Ave.; Ma-
kias Masiokas—apekunas ligonių,
3144 So. Lowe Ave. Laiiko susi-
rinkimus kas mėnesį pirmą penk-
tadienį, 7:30 val. vakaro, Chica-
gos Liet. Auditorijoj, 3133 South
Halsted St. Priimami nariai nuo
18 iki 40 metų amžiaus.

Pirkite tose krautuvėse, kurios
GARSINASI "NAUJIENOSE"

MANO PAŽIŪROS KALBOS DALYKUOSE

Ginčai ir jų prasmė

P-as J. P. Tamas savo rašinyje "Naujienose", liep. 20 d., įtaria šio skyriaus bendradarbius vedant "bereikalingai tuščius" ginčus. Kadangi tą įtariamą ir net pabarimą įsiai pakartoja keletą kartų, reikia suprasti, jog jis nejuokauja. Jis pasididžiudamas sako, jog kalbos dalykų gvildenime matys tuščius ginčus, klaidžiojimus, ignoravimą "Lietuvos kalbininkų nūstatytą taisyklę", netaisyklinę rašymą, linksniuotės nežinojimą ir daug mažesnę reikšmės nuodėmę, pro kurias esą galima praieiti tik "ranka numojus". Gerai.

Įdomu pasiskaityti tokius "klaidų" nurodymus. Esu dėkingas p-ui Tamui už tokį atvirą pasisakymą ir už visą jo rašinį, kurį skaitydamas ir nagrinėdamas, smagiai ir naudingai praleidau keliolika valandų. Retai tepasitaiko tokių galvosena ir jūmorą dilgančiųjų progų. Ačiū autoriui už tai.

Pradėsime nuo tų ginčų, kuriuos autorius vadina "bereikalingais tuščiais". Tai itin įdomus jo išsireiškimas, bet ve kokių klausimus jis dinktelė:

Ar tai reiškia, kad vieni ginčai yra bereikalingai pilni, o kiti — bereikalingai tušti? Kaip pažinti, kuris ginčas yra bereikalingai pilnas ir kuris bereikalingai tuškas? Koks skirtumas tarp reikalingų ginčų ir bereikalingų? Ar tasai autorius išsireiškimas — "bereikalingai tušti ginčai" — yra intas iš tų "nuostatų", kuriuos mes esą ignoruojame?

Panagrinėkim, kas yra ginčas.

Žodis visiems gerai žinomas, visų vartojamas, bet ne visi teipagalvoja apie jo prasmę. O juk žodžio prasmė yra svarbi kalbos smulkmena. Jos svarba yra ne menkesnė, kaip gramatikos ir subendrintai taisyklingumo rašymo. Tokios nuomonės laikėsi visi man žinomieji kalbininkai — Jaunius, Jablonskis ir Buga. Tokios nuomonės laikėsi pirmaeiliai rašytojai, išėjus "pomaironinės eros" tūlus poetus.

Rašytoja žemaitė parašė visus savo žymesniusius kurinius, nesubendrinta ir netaisyklinga kalba, bet duodama aiškią prasmę žodžiui, apgalvotai gretindama liaudies vartojamus žodžius ir posakius, sukurė pavyzdinę literatūrą. Ji buvo savamokslė. Ji nebuvo tokia laiminga, kaip p. Tamas, turėjęs progos lankyti Lietuvos mokyklą ir studijuoti rašybą, kalbą ir gramatiką. Raštus, parašytus nesubendrinta kalba, galima subendrinti, bet prasmę netikslaus vartojimo nepakeisi. Netikslus prasmės paverčia niekais ir taisyklingai parašytus raštus.

Tai tokia mano pažiūra prasmės klausimu.

Ginčas turi tik vieną prasmę, būtent: gynybas savo nuomonės, argumentų, minčių ir griovimas kitų nuomonių, argumentų ir minčių. Ginčai turi keletą pobūdžių, bet tie pobūdžiai nepakeičia jų prasmės.

Nagrinėjimai, gvildinimai ir pasikalbėjimai, kuriuose nėra griovimų ir gynybų, nėra ginčai. Šiame skyriuje ginčų mažai tebuvo; o mano rašiniuose jų nebuvo nė šešėlio. Ir ši rašinį tiekiu vengdamas ginčo.

Tuščias ir pilnas

Kalbamas autorius iškelia tuštumų klausimą. Be bendrosios tuštumos įsiai randa dar dvi, būtent: reikalingą — ir reikalingą. Pastarąją dar galima suprasti, bet ką reiškia reikalinga tuštuma, visai nesuprantama. Juk jeigu į bet kurią tuštumą padėsim pirmą reikalingą krovinį, ji momentaliai pakeis savo sąvoką. Tada ji bus ne tuštuma, o sandėlis.

Tiesa, jis tų dviejų tuštumų esimą nusakė sąryšyje su ginčais, bet visvien aišku, kad jo supratimu jos yra. Juk tokie žodžiai sugretinimai, kaip ve: "bereikalingai tušti" ir "bereikalingai tušti", pasako ne ką kitą, kaip tokių sąvokų esimą.

Vengdamas ginčo, negiausio jo nuomonės, bet pasivelijau paklausti: ar tasai jo išsireiškimas irgi paimtas iš tų "nuostatų", kuriuos įsiai mums perša?

Kitą įdomų dalyką įsiai iškelia, tai tam tikrų ginčų tuštumą ir sako: "O kad jie tušti — tai faktas."

Faktas tai ne menkniekis, tai ne koks miglotas vaidas, bet daug stipresnis už nuomonę ir argumentą. Faktas tai aiškus ir griežtas tikrovės požymis. Kada autorius sako "faktas", reiškia, jog tikrai taip yra ir, jog jis tą gerai žino. Faktą tegalima sugriauti tik kitu, stipresniu faktu.

Tegul bus faktas; bet man įdomu, kur randasi tokie ginčai, kuriuos sverdami faktais galėtume vadinti pilniais? Taip pat įdomu, kokiais skysčiais ar tirščiais jie pripildyti? Kokia jų įtampa? Ar galima juos pripildyti be ypatingų įrankių? Jei, iš tiesų, autorius tvirtinimas yra faktas, tai jam šie klausimai bus lengvai atsakomi.

Tuštumos sąvoka yra labai paprasta, visų vartojama ir suprantama, bet, keistas dalykas, daugelio ji siejama su tokiais daiktais, kur josios nėra ir negali būti.

Kodėl taip yra? Man regis, tame yra kalto trys priežastys: senas įpratimas, tingėjimas galvoti ir žodyno neturėjimas. Pastaroji priežastis, veikiausia, yra pati svarbiausioji.

Žodyno mes negalime parašyti ir išleisti, bet galime gvildinti netiksliai vartojamas žodžių prasmes ir sąvokas. Galime kelti aikštėn ir tokius žodžius, kurie daugeliui nežinomi ar į kuriuos nėra kreipiamas dėmesys. Toks mūsų darbas nieko nesuklaidins; neįeis kalbininkų autoriteto, bet palengvins rašantiems tiksliau išsireikšti.

Tokias mintis yra pareiškęs ir p. Gudelis, kurio dėka šis skyrius buvo pradėtas.

Mes turime gramatiką mokymui kalbos ir rašybos, bet neturime jokio vadovėlio gvildinimui žodžių, šis skyrius, kol kas, yra vienintelė tam darbui priemonė. Tai, išsklausydami priekaištus ir pabarimus, eisime pirmyn. —J. Šmotelis (Bus daugiau)

Antanas Kanverckas Lėktuvu į Baltimore, Md.

Jis vyko pasimatyt su savo gimine Elena Matulionis, 717 W. Lexington St. Chicago paliko trečiadienį, rugp. 14 d., ir Baltimore bus keletą savaičių. Ten jis dabar svečiuojasi pas gimines, draugus ir pažįstamus. Ketina aplankyti Baltimore apylinkę ir kitas įdomesnes vietas. Tuo pat laiku jis bus ir pas savo gerą draugą Antaną Petrąitį, ir kadangi jau seniai nesimatė, tai jie turės nuostrių susitikimų ir vaišes. P-as Kanverckas gyvena 5906 S. Wentworth Ave. Sugrįžęs papasakos savo kelionės įspūdžius. — Ona Dovgin.

"NAUJIENOS" — Lietuvos Visuomenės Kultūros Tvirtovė.

PILIETYBĖS PRIVILEGIJOS ATEIVIAMS TARNAVUSIEMS GINKLUOTOSE JĖGOSE

Liepos 15 d. išleistame pranešime Suv. Valstijų Generalinis Prokuroras Tom C. Clark pareiškė visų dėmesį į faktą, kad suvirš 112,000 ateivių — vyrų ir moterų — veteranų Suv. Valstijų ginkluotų jėgų Antrame Pasauliniame Kare, nepasinaudojo proga įsigyti Amerikos pilietybę palengvintu būdu, kurį nustatė Second War Powers Act iš 1942. Tas įstatymo patvirtinimas išsibaigia gruodžio 28 d. 1946 m.

Tarp kitko, Generalinis Prokuroras sakė "Labai pageidautu, kad garbingai paliausiantieji ateiviai, kurie tarnavo mūsų ginkluotose jėgose, (daug iš jų sužeisti, kiti medaliais apdovanoti), žinotų, kad mūsų šalis pilnai įvertina jų lojalumą ir kad dabar įstatymai jiems teikia Amerikos pilietybę palengvinta procedūra. Mes norime juos priimti į mūsų demokratijos didelę šeimą. Šie narsuoliai sudaro milžinišką Garbės Legijoną. Mūsų rekordai parodė, kad tik 10,000 ateivių narių mūsų ginkluotų jėgų tapo naturalizuoti nuo V-J Dienos, nors net 112,000 ateivių buvo kvalifikuoti pilietybei."

Prieš V-J Dieną, kaip Generalinis Prokuroras įrodė, daugiau negu 100,000 ateivių tapo naturalizuoti.

Paduodame sutrauką šio Second War Powers Įstatymo Įstatymo patvirtinimą.

Įstatymas išsibaigia gruodžio 31 d. 1946 m. ir liečia visus ateivius, kurie įstojo arba buvo paimti į tarnybą prieš gruodžio 28 d., 1945.

Pagal įstatymą, visi ateiviai, kurie legaliai įleisti į S. A. Valstijas ir tie, kurie gyvena už Suv. Valstijų ribų, kurie dabar yra arba buvo ginkluotose jėgose, turi sekamas privilegijas jiems nereikalinga išimti pirmų poverių; neprivalo įrodyti leidimo pastoviam apsigyvenimui; asmuo, kuris tarnavo už Suv. Valstijų ribų, nereikalaujamas parodyti legalio įleidimo į šią šalį; nereik įrodyti rezidenciją Suv. Valstijose; neturi išlaikyti mokslo kvotimų.

Įstatymas liečia visus, kurie įstojo arba buvo paimti, kada gyveno Suv. Valstijose; Immigration and Naturalization Service įsteigė ofisus visame pasaulyje — kur tik randasi Amerikos tarnybos vyrų. Kareiviai, kurie šioje šalyje pasiliko ir netarnavo užsienyje, turi parodyti laikino įleidimo leidimą.

"Jeigu asmuo tebėra kariuomenėje, jis privalo kreiptis į savo viršininką; jeigu garbingai paliausiantis, jis privalo kreiptis į arčiausią Immigration and Naturalization Service ofisą.

Sąryšyje su Generalinio Prokuroro pranešimu, Common Council Interpreter Release iš liepos 26 d. parodo, kad daug iš tų minėtų 112,000 asmenų, kuriuos Generalinis Prokuroras mini, negali naudotis šioms naturalizacijos progoms, nors jie labai norėtų tai padaryti. Second War Powers Act originaliai pabrėžė, kad ateivis vyras arba ateivė moteris turėjo būti legaliai įleisti į Suv. Valstijas. Vėliau Kongresas tą punktą pakeitė, nereikalaujo nuo kareivių, kurie užsienyje tarnavo, įrodyti, kad jie buvo legaliai įleisti. Bet vyrai ir moterys, kurie netarnavo užsienyje ir kurie negali parodyti, kad legaliai buvo įleisti į Suv. Valstijas, negali naudotis šia palengvinta procedūra. Jie pirmiau turi legalizuoti savo buvimą čionai. Tą gali daryti dvejais būdais — per "Canadian pre-examination" arba pagal Section 19

Antano ir Agnės Bartkus Išleistuvės

Ponai Bartkus išvyksta į Phoenix, Arizona, ir ta proga rugpjūčio 17 d. jiems buvo surengtos gražios išleistuvės. Chicago jie paliks rugp. 26 d. ir nuvyks į savo farmą, kur ir apsigyvens.

Jų išleistuvės buvo suruoštos pas Anną ir Bill Kundokus, 7938 S. Maplewood Ave. Išleistuvių parę surengė p-nia Charlotte Montvidas su savo draugais. Puota buvo tikrai gausi svečiais ir visi grožioje nuotaikeje linkminosi iki išsiskirtymo. Miesto ruošijos pasidarbavo pavyzdinai. Po užkandžių buvo įdomios kalbos, pasikalbėjimai ir visi svečiai ponams Bartkams linkėjo laimingos kelionės. Jie Phoenix, Ariz., greit pasimatys su ponai Rinkus, kuri jau tu-lą laiką ten gyvena.

— Ona Dovgin.

"NAUJIENOS" — YRA JŲSU GERIAUSIAS DRAUGAS — UŽSIRASYKITE JAS!

Ragina Veteranus Balsavimo Dėžes Saugoti

Cook kauntės teisėjas Edmund Jarecki praėjusį šeštadienį pareiškė paraginimą karo veteranams balsavimo vietas saugoti ateinančio rudens rinkimuose. Teisėjas mano, kad veteranų pasidarbavimas žymiai padėtų apsaugoti balsavimus nuo suktybių.

ARMIJOS VETERANAI!

PAVERS KITE SAVO *MOS Į GERĄ DARBĄ DABAR MOKA NAUJAS Aukštesnes ALGAS

Jeigu jūs turėjote vieną iš tam tikrų Armijos Military Occupational Specialties, tai galite dabar įstoti į naująją Reguliare Armiją su laipsniu atitinkamu jūsų gabumui ir patyrimui, jei įstosite 3 metams ir paskirtu laiku po paskutinės pakankamai geros karinės savo tarnybos. (*Military Occupational Specialties)

Proga pakilimui, geras, nuolatinis darbas. Gaukite visus faktus arčiausio jums J.V. Armijos Rekrutavimo Stotyje.

A GOOD JOB FOR YOU
U. S. Army
CHOOSE THIS
FINE PROFESSION NOW!

166 W. Van Buren St. 2001 Irving Park Blvd.
6500 So. Racine Avenue

TAUPYMAS VISADA MOKA GERUS DIVIDENDUS

Trys lietuvių gentkartės pasiekmingai taupo savo uždirbtus dolerius MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION. Ši bendrovė per 41 metus savo taupytojams išmokėjo kiekvieną sutauptą dolerį su gerais dividendais.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

JOHN J. KAZANAUSKAS, President and Manager
2202 W. Cermak Road Tel. CANal 8887-8999
UNDER U. S. GOVERNMENT SUPERVISION
Kiekvieno taupytojo taupiniai yra apdrausti iki \$5,000.00 per Federal Savings and Loan Insurance kompaniją.
Office hours: Daily 9 A. M.—5 P. M.; Thursdays 9 A. M.—7 P. M. Wednesdays 9 A. M.—12 Noon.

KVIEČIAME JUS ATSILANKYTI

I MŪSŲ NAUJĄ IR PADIDINTĄ SHOWROOM

Čia rasite puikiausių rakandų, Elektrikinių įrengimų, RADIOS, PLOVIMUI MASINŲ, VACUUM CLEANERS.

UNIVERSAL	ROFER
MAGIC	CHEF
MAYTAG,	ZENITH
PHILCO,	WESTINGHOUSE
CROSLEY,	ADMIRAL
ir kiti	

LAI JĖSŲ NAMUOSE VISUOMENĖS KURENASI COMBUSTIONEER. JIS TEIKIA GERĄ PATARNAVIMĄ

Galima pirkti lengvais išmokėjimais.

TOWN OF LAKE UTILITIES

1800-02 West 47th Street
(Kampas Wood Street)
Tel. LAFAYETTE 7771-2

AMŽINAI ATMINČIAI

PETRIK STUDIO
STANLEY WALTERS
Naujas Savininkas

MASTER ARTISTS
vestuvių grupių ir kūdikių paveikslų
su moderniškais "backgrounds" ir fluorescent šviesos sistema.

2640 W. 63rd Street
Tel. Republic 1157
Pašaukite dėl susitarimo

LAIKYKITE PINIGUS SAUGIOJ IR PARANKIOJ VIETOJ UNIVERSAL Savings and Loan Association

SAUGUMUI yra apdrausta iki \$5,000.00 per Federal Savings and Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.

Pasidėti ir išimti pinigus galima asmeniškai ir laiškais

MOKAME 3% DIVIDENDŲ

JŲSU PARANKUMUI RANDASI
1739 SO. HALSTED ST.

Atdara kasdien nuo 9 ryto iki 5:30 vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 8 vakaro. Šeštadieniais nuo 9 ryto iki 1 po pietų.

ATIDA Taisome Refrigeratorius

SKALBIAMAS MASINAS IR DULKIŲ VALYTOVUS—Visokios Išdirbystės Didelius ir Mažus

Darbas Garantuotas

SCIENTIFIC REFRIGERATION

5306 S. Ashland av.
Telefonuokite GROVEHILL 7570
GROVEHILL 1983—TRIANGLE 0073

WEISS APPLIANCES

Ekspertai Technikai Taiso Visokius Radios ir Skalbiamas Mašinas

Mes parduodame ir pataisome vacuum cleaners, prosus, toasters ir visokius elektrinius daiktus. Mes turime tubes ir batteries visokios rūšies mažiems daiktams, flashlights (lemputėms) ir girdėjimo prietaisams.

Ateikite ir pamatykite mus dėl kitų elektrinių įrengimų. Mes turime didelį pasirinkimą midget radios, kuriuos dabar galima gauti.

Lietuvių Krautuvė

3934 S. California Av.
Phone YARDS 8666

EXTRA! EXTRA!
Peraimintas vardas ir adresas.
MONARCH LIQUOR
Lietuviškas Žydukas
Nathan 3529 S. HALSTED ST.
Kanter Phone YARDS 6064

JAMES TAVERN

Degtinė, Vynas, Alus ir malonus patarnavimas dėl visų JAMES JANULEVICIUS, Sav.
3107 1/2 S. Halsted St.
Tel. CALumet 2476

Westwood Liquors

Didelis pasirinkimas degtinės, vyno ir alaus. Dėl trukumo alaus kviečiame kostumerius atsilankyti dienos laiku, vakarais alaus retkarčiais buna trukumas.
AL. SIMKUNAS, Sav.
2441 W. 69th St.
Tel. PROSPECT 5951

1/4 Karat Dalmantiniai ŽIEDAI vertės \$150.00 už \$75.00
1/4 Karat Dalmantiniai ŽIEDAI už \$140.00
RANKINIŲ LAIKRODŽIAI Vertės \$18.00 už \$7.95
Cigarette Lighters po 95¢ ir aukščiau.

DIDELE RAKANDŲ, RADIO IR JEWELRY KRAUTUVĖ
JOS. F. BUDRIK, INC.
3241 So. Halsted St.
Chicago 8, Ill.
Tel. CALUMET 7237-4591
BUDRIKO RADIO VALANDOS: W. H. F. C. 1420 K. Ketverge 7 valandą vakaro. W. C. F. L. 1000 K. Nedėlio 9:30 val. vakaro.

MŪSŲ "NAUJIENOS", tai MŪSŲ GYVENIMO VEIDRODIS

Subscription Rates:	
\$6.00 per year in Canada	
\$6.00 per year outside of Chicago	
\$8.00 per year in Chicago	
4c per copy.	
Užsakymo kaina:	
Chicagoje—paštu:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicago per išsiuntinėjotus:	
Viena kopija	4c
Savaitė	18c
Mėnesiui	75c
Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoj:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.75
Užsienioose:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.75

Litvinovo Pašalinimas

Maskvos spauda ir radijas pranešė, kad SSSR ministerių taryba pašalino Maksimą Litvinovą iš užsienio reikalų vice-ministerio vietos. Priežastis nepaaiškinta.

Nedaugeliui buvo žinoma, kad Litvinovas ėjo vice-ministerio pareigas sovietų užsienio reikalų komisariate (ministerijoje). Nuo to laiko, kai jisai 1943 m. buvo atšauktas iš ambasadoriaus vietos Washington, publika užsienyje išgirdavo apie jį labai retai. Kartkartėmis jisai pasirodydavo Kremliaus bankietuose, kai Stalinas vaišindavo vorka ir kaviaru žymius svečius iš Amerikos arba Anglijos.

Litvinovas gavo užsienio reikalų komisaro vietą 1929 m., mirus Čičerinui, kilusiam iš senos biurokratų šeimos. Smulkaus pirklio sūnus iš Balstogės, Litvinovas buvo artimas Lenino ir Stalino bendradarbis dar nelegalaus bolševikų veikimo laikais. Jisai įsivėlė į Tifliso banko pinigų išplėšimo aferą, kada Stalinas persiuntė jam į užsienį pavogtą „būnašų“ pundą ir jisai mėgino iškeisti jas Paryžiuje į francūzišką valiutą.

Už šitą „pasišventimą proletarinės revoliucijos“ laibui Leninai apdovanojo jį diplomato (dar anglų nepripažinto) postu Londone, o paskui perkėlė jį į užsienio komisariatą Kremliuje. Čia jisai, laikui bėgant, pasiekė pačią viršūnę, nors ir nebūdamas reguliariu kom-partijos nariu. Stalinas irgi aukštai vertino jo gabumus ir taip pat jo ryšius su Vakarų Europa. Jo žmona, mat, yra gimusi Anglijoje ir turi tenai pažinčių.

Litvinovo karjera tačiau buvo mišri. Kartais jisai išskildavo aukštai, kartais vėl nusirisdavo žemėn. Stalinas jį paprastai pavartoja, kaip „liberališką frontą“ savo užsienio politikai. Kada jam reikia draugų Vakarų demokratijoje, tai jisai iškiša į priešakį Litvinovą; kada tas reikalas prašina, tai Litvinovas dingsta iš scenos. Pavyzdžiui, prieš pradėdant derybas su Hitleriu 1939 m. Stalinas priėmė Litvinovą „rezignaciją“ ir paskyrė užsienio reikalų komisaru Molotovą. Šis pasirašė garsųjį Ribbentropo-Molotovo pakta.

Dabar Litvinovas yra išmestas jau ir iš Molotovo padėjėjo vietos. Kam šitas jo pažeminimas yra reklamuojamas? Gal būt, jisai drįso pakritikuoti sovietų politikos agresingumą, kuris erzina Washingtoną ir Londoną? O gal būt, jo pašalinimu Stalinas nori išpėti kitus, kad jie neflirtuotų su Vakarais.

Raudonos Vėliavos Ordinas Patriarchui Aleksiejui

Kaip jau žinoma, Rusijos sovietų valdžia karo metu atgaivino pravoslavų bažnyčios patriarchatą Maskvoje, leisdamas stačiatikių vyskupams ir arkivyskupams suvažiuoti ir įsteigti „Šventąjį Synodą“, kuris išsirinko savo galva patriarchą Aleksiejų.

Šis paėmė savo valdžion pravoslavų bažnyčias Vakarų Europoje, paskirdamas jų viršininku Paryžiaus metropolitą Serafimą Lukjanovą. „Naujiene“ apie šitą Paryžiaus dvasininką buvo neseniai rašyta: jisai „pasižymėjo“ tuo, kad išleido karo metu atsišaukimą į stačiatikių parapijas Francūzijoje, ragindamas tikinčiuosius rusus remti Hitlerį — Dievo duotą vokiečių tautai vadą, „kuris pakėlė kardą prieš religijos priešus“!

Zinia iš Paryžiaus praneša, kad tą Hitlerio garbintoją dabar formaliai patvirtino jo pareigose, kaip pravoslavų bažnyčios metropolito, Maskvos Šventojo Synodo dekretas, kurį atvežė į Paryžių Leningrado ir Novgorodo metropolitas Grigorijus, atskridęs lėktuvu į mirušiojo metropolito Eulogijaus laidotuves.

Dekretas, pasirašytas Maskvos patriarcho Aleksiejaus, buvo perskaitytas „Aleksandro Nevskio“ katedroje ir kitose rusų bažnyčiose Paryžiuje. Manoma, kad prohitleriškas metropolitas Serafimas priims ir sovietų pilietybę, pasiremdamas neseniai išleistu Maskvoje įstatymu, kad gyvenantieji užsienyje rusai emigrantai gali patapti SSSR piliečiais.

Ta pati zinia sako, kad Maskvos patriarchas Aleksiejus „tik-kad buvo apdovanotas Raudonosios Vėliavos sovietų ordinu.“

Tokių ordinus sovietų valdžia pirmiau dalindavo tiksliai labiausiai pasižymėjusiems leninizmo skelbėjams ir „proletariato tėvynės“ gynėjams.

Visi doresnieji rusai Francūzijoje kratosi naujojo metropolito Serafimo, kurį paskyrė sovietų ordinu apdo-

APŽVALGA

DVI SKIRTINGOS PAŽVALGOS

Viešojo opinija Amerikoje vis aiškiau nusistato prieš sovietų Rusiją. Po keturių savaičių ginčų Paryžiaus konferencijoje ir po to, kas atsitiko su JAV lėktuvais ir lakūnais Jugoslavijoje, jau net ir pro-sovietiški „liberalai“ nebedrįsta atvirai remti raudonojo imperializmo siekimus. Tik aklyje „partijos linijos“ sekėjai ir jų bendrakeiviai „užgria“ Jugoslavijos agresorių veiksmus, versdami kaltę ant „vakarinio bloko“ „provokacijų“.

Sveikai protaujančioji Amerikos visuomenė dalis dabar žūri ir Rusijos totalitarinę diktatūrą, kaip ir ardančią jėgą, kuri trukdo pastovios taikos įsteigimui pasaulyje. Šita visuomenė nebetiki, kad nuolaidos Stalinui arba jo pakalikams „suminkštins“ sovietų politiką; greičiau, ji mano, kad tik tvirtas pasipriešinimas Maskvos užgaidoms gali padaryti galą jos agresingumui.

Tačiau čia yra dvi pažvalgos, kurios gana toli skiriasi viena nuo kitos. Viena jų tokia, kad su rusais reikia taikytis, atiduodant jiems tai, ką jie yra pagrobę, — bet ne daugiau. Jeigu jie tuo pasitenkins ir nurims, tai bus galima su jais gyventi taikoje; bet jeigu jie savo apetitą nenorės suvaldyti, tai geriau neduoti jiems nieko.

Kita pažvalga — tai, kad su Stalinu taikos negali būti, nes jisai vykdo Kominternio programą ir yra pasiryžęs šantažu (by blackmail) arba jėga užkariauti pasaulį. Daryti jam bet kokių nuolaidų būtų bergždžia ir net kenksminga. Kiekviena nuolaida jį stiprina ir didina jo agresingumą — ir tuo pačiu laiku silpnina demokratines valstybes moralinai.

Pirmosios pažvalgos reiškęs galima laikyti buv. Chicago's Daily News redaktorių, Paul Scott Mowrer, kuris dabar gyvena Paryžiuje. Jisai rašo, kad iš debatų „taikos konferencijoje“ paaiškėjo, kokie yra Jungtinių Valstybių tikslai pasaulyje, o kokie Sovietų Sąjungos, ir juos dabar esą galima palyginti. Ar jie yra suderinami?

NUOLAIIDOS TAIKOS LABUI

Paul Scott Mowrer tiki, kad Rusijos siekimus galima suderinti su Amerikos nusistatymu tarptautinėje politikoje, bet tik tai iki tam tikro laipsnio.

Troškimas taikos, sako jisai, yra toks stiprus pasaulyje, kad susitaikymas tarp Rytų ir Vakarų turės būti kokių nors būdu pasiektas. Jungtinės Valstybės, jo nuomone, privalo pasiūlyti Rusijai „konstruktyvų“ susitaikymo planą, kuriame tarp ko kita esą svarbu patenkinti Maskvos norą užtikrinti savo imperijai „saugumą“.

„Rusijos saugumo idėjai“, rašo P. Mowrer, „mes galime padaryti, kaip man atrodo, stambia nuolaidą. Mes galime pripažinti, kaip pastoviai, Rusijos aneksija Baltijos valstybių ir jų dalių Suomijos, Lenkijos, Rytprūsijos, Rumunijos ir Japonijos, kurios laikinai jau buvo užleistos jai. Šitos aneksijos gali būti daugiau ar mažiau pateisintos tuo pagrindu, kad didelę dalį šitų teritorijų kadaise valdė cariškoji Rusija. Bet toliau

mes neprivalome eiti. O jeigu nebus visuotinio susitarimo dėl taikos, tai mes neprivalome eiti net taip toli.“

Žodžiu, p. Mowreris siūlo „nupirkti“ taiką su Rusija, pardodant mažasias Centralinės Europos tautas ir kai kurias jos kaimynų žemes, — jeigu Rusija, gavusi šitą „atlyginimą“, sutiks daugiau jokių pretenzijų nebekelti; bet jeigu paaiškės, kad Stalino godumui nėra ribų, tai tada nedaryti jam jokių nuolaidų.

Paul Scott Mowrer yra senas bolševizmo „glostytojas“. Iš šitos silpnybės jisai dar nėra išsigydęs. Bet jo galvoje jau kyla abejonių ir jisai bando surasti „pateisinimų“ savo „appeasement'o“ planui. Jie labai nelogiški.

Rusija, girdi, nori „saugumo“. Bet argi kaimyninių tautų pavergimas, suteikia saugumą tam, kuris jas pavergia? Ar Jungtinės Valstybės, sakysime, būtų saugesnės, jeigu jos aneksuotų Meksiką?

Cariškoji Rusija, girdi, valdė daugelį tų žemių, kurias šio karo metu pagrobė Stalinas — todėl jo aneksijos galima būtų „daugiau ar mažiau pateisinti“. Bet cariškoji Rusija buvo užkariavusi visą Suomiją, tai kodėl reikia pripažinti Stalinui tiksliai Rytų Kareliją ir Petsamo sritį? Patsi Maskva remia šitas savo pretenzijas ne carizmo turėta „teise“, o savo pergale dabartiniam kare.

Rusijos carai valdė Varšuvą, tai ar nebūtų paskatinimas Stalinui ir jai aneksuoti, jeigu cariškos Rusijos „teisės“ dar tebėra galioje?

Rusijai niekuomet nepriklausė Rytprūsiai. Tai koks „pagrindas“ yra dabar juos atiduoti Stalinui?

Žodžiu, tas laikraštiniškas savo argumentuose susipainiojo. Silpnumas jo argumentacijoje yra tas, kad jai stinga bet koks moralinio pagrindo. Mowreris mano, jogei agresorių, gavęs užmokestį, liausis ieškoti naujų grobių. Kad ta „užmokestis“ bus sudaryta iš sveltimo turto ir išplėtos kelioms tautoms laisvės, jam nesvarbu. Bile tik Amerika gaus ramybę — ir galės daryti būtiną su Rusija!

Tai „pratiško yankio“ filosofija. Patyrimas jo nepamokino. Jisai visai užmiršo, kad tuo „pratišku“ būdu buvo mėginama susitaikyti su Hitleriu, ir kas iš to išėjo.

Bet reikia skaitytis su tuo, kad šitai ciniškai galvojančių žmonių Amerikoje dar yra apščiui, net ir labai aukštoje vietoje. Stalinas turės dar daug, daug pasidaruoti, iki jisai privers juos savo pažvalgas pakeisti. Laimė, kad anglo-saksų švietimo (re-education) kampanija yra vedama intensyviai. Stalinas ir jo komisaras Molotovs dirba išsiųsiose.

Žymiai dalis amerikų jau pilnai praregėjo. Apie jų nuomones pakalbėsime kitą kartą.

—Suomių valdžia, nekreipdama dėmesio į Paryžiaus pasiūlymus, kreipėsi į sovietų valdžią, prašydama palengvinti uždėtas reparacijas.

—Amerikiečių zonoj suimta Lina Herz Kurpenko (ne Stupenko, kaip vakar buvo paskelbta). Ji dirbo UNRRA įstai-gose, bet tuo pačiu metu šnipinėjo ir siuntinėjo žinias NKVD viršininkams.

vanotas Maskvos patriarchas. Jie remia metropolitą Vladimira, kuris pripažįsta tiksliai Konstantinopolio patriarcho Maksimo autoritetą. Bet Maskvos Šventasis Synodas viešai išpėjo Konstantinopolio patriarchą, kad pastasis neturįs galios ant stačiatikių parapijų Europoje. Kadangi Maskvos Synodas yra tikrumoje Stalino padaras, tai galima neabejoti, jogei sovietų valdžia imsis priemonių, kad Konstantinopolio patriarchas „nesikištų“ į metropolito Serafimo būtinį.

„Komunistiškas progresas“ eina šuoliais!

Atostogaujantis prezidentas Trumanas aplanko Bermudų salas. Jį sutiko britų gubernatorius admiras Ralph Leatham, viduryje.

LAIŠKAS IŠ VOKIETIJOS

NUERNBERGAS IR FAŠIZMO APOLOGETAI

„Vienybės“ Europos korespondentai pradėjo rašinėti tokiu žvilniu tonu, jog kiekvienam padoriam lietuviui dėl to darosi neįauku. Dėl jos korespondento Broniaus Railos šmeižtų prieš Vincą Krėvę-Mickevičių vieningai pasisakė Lietuvių Tremtinių Jurnalistų suvažiavimas, įvykęs 1946 m. gegužės 11—12 dd. Hanau lietuvių stovykloje. Visų srovių tremtiniai jurnalistai su pasipiktinimu pasmerkė neužsitarautus priekaištus žmogui, didžiam ir tauriam lietuviui, kažkada ir kažkuo nepatikusiam „konjunktūriniam herojam“, kurio vienintelė kaltė yra, gal būt, tik ta, jog jis sunkiausiai Lietuvai momentu pabandė traukti iš pūro liūdą Smetonos palikimą. Dabar kitas straipsnis „Nuernbergo dokumentai ir generolo Raštikis“, rašytas jau kito korespondento, praška visas leistinum ir padorumo ribas ir parodo didžiausią nenusimanyimą, kur, kada ir kaip rašyti. Jeigu korespondentai, vadovaujamiesi aiškiai asmeniškais sąskaitomis, ir stengiasi iškraipyti istorinius faktus, tai redaktoriai turėtų nusiimant, kas dera ir kas nedera spausdinti. Deja, iš straipsnių lietuviškais laikais, tilpusių visoje eilėje „Vienybės“ numerių, neatrodo, kad šitą nuovoką turėtų „Vienybės“ redaktoriai.

Iš Vliko išmestas Lietuvių Nacionalistų Partijos atstovas stengiasi įrodyti, kad:

1) Lietuvos Nacionalistų Partija buvo išmesta be rimto reikalo,

2) Nori sumažinti Nuernbergo dokumentų reikšmę, abejodamas jų tikrumu ir pamėntų piniginių sumų mažumu.

3) Nori mėti įtarimo šešėlį kitoms politinėms grupėms, kurios buvo nepatenkintos Smetonos režimu.

4) Nori įrodyti, kad voldemarininkai ir nacionalistai nėra tas pat ir

5) Nori įrodyti, kad ten minimi ne vien tik voldemarininkai.

Iš eilės pasisakysimė dėl kiekvieno punkto:

1) Lietuvių Nacionalistų Partija išmesta iš Vliko todėl, kad šis reikalas buvo jau seniai pribrėndęs, o Nuernbergo dokumentai tiksliai galutinai išsėmė kantrybę kitų politinių grupių. Kol Lietuvių Nacionalistų Partijos atstovu Vlike buvo pagrindyje prieš vokiečius dirbęs ir vokiečių kalėjime sėdėjęs asmuo, tol šis klausimas nebuvo keliamas, bet kada šią grupę išdrįso atstovauti Vlike žinomas įkyrus fašizmo teoretikas, žmogus, kuris kiekviena proga nieko geresnio, apart Mussolinio, Hitlerio ir Smetonos nėra matęs, tai padėtis buvo pertempta ir Nuernbergo dokumentai tik iššaukė sproginą, nors, iš kitos pusės, tik jų vienų užtekę Vlike

padaryti rimtas išvadas.

2) Nuernbergo dokumentų tikrumą tiria teismo ekspertų komisija, kuri nereikalinga mūsų fašistų patvirtinimo. Be to, visa mūsų nepriklausomybės istorija ir voldemarininkų elgesys patvirtina dokumente sumintus faktus. O kad davė tik po kelis šimtus markių, tai tik todėl, jog abejojo: „kiek ta grupė įtakinga ir ar ji turi ryši su Paryžiuje gyvenančiu ir apie Kristaus gyvenimą rašančiu prof. Augustinu Voldemaru“. Jei šios abejonės nebūtų buvę, kas žino, kokia vokiečių parama būtų buvusi voldemarininkams.

3) Straipsnio autorius sąmoningai įmaišo ton istorijon „Bendrą žygį“, kuris neturėjo nieko bendro su voldemarininkais. „Bendrą žygį“ uždarė vokiečių policija, nes jis pasisakė už demokratine Lietuvą.

4) Kadangi Voldemaras pateko bolševikams ir jo vardu toliau operuoti nebuvo patogu, tai tos partijos nariai persikrikštijo į Lietuvių Nacionalistų Partiją, nors persikrikštijimo klausimas taktiškai sumetimais buvo kilęs jau žymiai anksčiau. Kada okupantai vokiečiai ėmėsi Lietuvą valdyti be tarpininkų ir uždarė nacionalistų partiją, tai maža dalis jos narių nuėjo pogrindin kovoti prieš vokiečius, o kiti atvirai perėjo bendradarbiauti su okupantais. Ir reikia pasakyti, jog pastarieji takti, lietuviškumu ir bent elementariu padorumu nepasizymėjo.

5) Tiesa, Nuernbergo dokumentai kompromituoja ne vienus nacionalistus, bet ir tautininkus, nes Himlerio padėjėjas Heydrich tame dokumente užgria Smetonos užsieniu bei vidaus politiką, ir tai yra dar vienas sumetimas, dėl ko vokiečiai nematė reikalo tautininkus pakeisti voldemarininkais ir šiems duoti ginklų.

Bendrai, minėtasis straipsnis yra keistas bandymas kitus juodinti ir tuo patiems tapti siek tiek baltesniais. Deja, tam jau nėra jokios vilties.

Nesinori šituo klausimu plačiau rašyti. Reikia manyti, kad nepriklausomos Lietuvos teismas anksčiau ar vėliau išpauš pavadėmis ir vardais šios bylos painų mazgą, užkirsdamas galutinai kelią kam nors užsiminėti sukurta argumentacija, kerštauja už pačių pasidarytas klaidas ir nusikaltimus.

Z. K-nas

Vokietija, 7. 26.

„NAUJIENAS“ SKAITO VISU SROVIU ŽMONES: DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI, JIE ŽINO, KAD NAUJIENOS PADUODA TEISINIAUSIAS ZINIAS IR GERIAUSIAS RASTUS.

KORESPONDENCIJOS

Hamilton, Ont.

PADEKA

Liepos 5 d. buvo surengta vakarienė pagerbimui Toronto lietuvių Aušros choro ir kitų Toronto lietuvių. Choras dalyvavo Hamiltono miesto šimtmečio iškilmėse.

Nors jau praėjo gana ilgas laikas, mes rengėjai nepadėkojom visiems aukotojams, rėmėjams ir visiems, kurie vakarienėje dalyvavo, kaip torontiečiams ir Hamiltoniečiams. Norime dalinai atsiprašyti už visus trukumus, su kuriais prisiejo susidurti.

Aukotojų sąrašas

T. Lukša	\$5.00
W. Lukša	5.00
D. Bruknie	5.00
K. Milašauskas	5.00
P. Kulis	5.00
J. Pundžiai iš Montrealo	4.00
K. Velikis	3.00
S. Chrizanavičia	3.00
J. Prunskevičia	2.00
L. Butis	2.00
A. Ukis	2.00
J. G. Romoskai iš Tor.	2.00
Z. Služas	2.00
L. Milašauskas	2.00
J. Buvinskas	2.00
B. Devinaitė	1.00
J. Taskie	1.00
P. Paul	1.00
Ivaska	1.00
S. Simutis iš Delhi	1.00
J. Kaneva	1.00
Sautkulis	1.00
A. Janušienė iš Toronto	1.00
L. Buta	1.00
L. Buta	1.00
N. Nauser	1.00

Viso \$60.00
Išlaidų 58.28
Liko 1.72

S. Laurinaičiai išnuomavo nemokamai savo hotelio patalpas. P. Vilnonis paukukojo 9 sv. mėsos, A. Pundis 8 sv. mėsos, M. Lukšienė lietuvišką pyragą, E. Butaitė Olera kėksa, Uikienė sūrį, O. Butienė stalams papuošti gėles, O. Kanevaitė paukukojo darbą, iškepdamas jubiilejinį vakarieni kėksą.

Vakarienę priėngė Milašauskai, Uikiai, A. Janušienė ir Bugailiškienė. Laikė vakarienės virtuvėje ir prie stalų patarnavo P. Vilnonis, S. Chrizanavičius, N. Nauser, O. Butienė, M. Lukšienė, Kutienė ir kiti.

Visiems ir visoms prisidėjusiems prie minimo parengimo nuosirdžiai rengėjai dėkoja. Likę nuo vakarienės \$1.72 bus paukoti labdariniams tikslams. —Rengėjai

WASHINGTON, D. C., rugp. 23 d. — Jeigu atominė bomba neuždrausta naudoti karo tikslams visame pasaulyje, tai amerikiečiai privalo tęsti bandymus, pareiškė admiras Blandy. Kol nėra jokios garantijos, kad kitos valstybės nenaudos atomines bombas, amerikiečiai reikia ji gerai pažinti. Adm. Blandy ruošia rekomendacijas apie paiktas naujų karo laivų statyboje.

BENDROJO AMERIKOS LIETUVIŲ ŠALPOS FONDO BIULETENIS

Kun. Dr. J. B. Koncius baigia lankyti lietuvių stovyklas Vokietijoje

BALF Pirmieji kun. Dr. J. B. Koncius, kuris šiuo metu jau ruošiasi keliui į Jungtines Amerikos Valstybes, liepos 31 d. aplankė paskutinę lietuvių tremtinių bendruomenę Vokietijoje — Ravensburgo lietuvių. Į Ravensburgą jis atvyko kartu su BALF Igaliojimų angli ir amerikiečių zonoms Atkūrimo inžinierium K. Vokietičiu.

Kun. Koncius atvykimo proga, vietos lietuvių, vadovaujančių dailininkui V. Varnui, surengė priimtaves ir ta proga BALF pirmieji pasakė kalbą, kurioje tarp kitko pasakė:

"Jūsų bendruomenė yra paskutinioji Vokietijoje, kurią lankau prieš išvykdamas į Ameriką. Mano misija Europoje baigiasi. Artimiausiomis dienomis dar vyksiu į Belgiją, Angliją, Olandiją, o po to jau grįšiu į Ameriką. Per septynių su viršum savo kelionių po Europos kraštus mėnesius, aplankiau švediją, Daniją, Prancūziją, Italiją, Šveicariją, Austriją ir anglų, amerikiečių ir prancūzų kariuomenių okupuotas Vokietijos zonas. Savo kelionių metu aplankiau kelias dešimt mūsų tautiečių stovyklų, iš kurių prisirinkau

Tuo reikalu turėjau pasikalbėjimus su visų trijų zonų kariniais vadais ir UNRRA vyriausiuoju vadovu, šios organizacijos zonų viršininkais ir paskirų skyrių vadovais. Visi jie supranta mūsų sunkią būklę ir jį užjaucia. Man, kaip Amerikos lietuviui, buvo malonu girdėti aukštųjų karinių viršininkų ir UNRRA vadovaujančių asmenų gražius apie jus atsiliepimus. Jums, mano brangūs broliai ir sesės lietuviai ir lietuvės, priklauso padėka, kad jūs, gyvendami svetur sunkiose sąlygose, gražių tarpusavių sugyvenimų, organizuotumu, gera laikysena ir aukštai vertingais kultūriniais parengimais, svetimauciu akys įsigijote pirmąjį vardą teigiama prasme tarp visų kitų tautų! Tai jūsų vertingas moralinis kapitalas. Sergkite jį, nepamirškite jo, bet didin- kite! Atminkite vieną dalyką, kad nuo jūsų gražaus laikymo ir kultūringumo pareis jūsų globojančių įstaigų laikymas jūsų atžvilgiu."

Prieš išvykdamas atgal, aš noriu jus patikinti, kad mes, Jungtinių Amerikos Valstybių lietuvių, neužmiršime jūsų ir ateityje. BALF'as, kurį sudaro didžiosios Amerikos lietuvių organizacijos, nežiūrint religinių ir idejinių išitikinimų, yra pasiryžęs ir toliau šelpi mūsų tautiečius, be kaltės atidūrusiems tremtinių padėtyje Vokietijoje, Austrijoje ir kituose Europos kraštuose. Tiesa, Amerikoje Nacionalis Karo Fondas, kurio nariu yra ir mūsų BALF'as, šiais metais likviduojamas, bet BALF'as veiks ir toliau, kol jūs būsite ištremti ir kol susirasite būdus savarankiškai užsidirbti lėšų pragyvenimui. Lankydami mūsų stovyklas ir bendruomenes, mačiau ir supratau jūsų vargų didumą, visokiais būdais stengiausi tą jūsų vargą sumažinti ar bent sušvelninti.

Baigdamas lankyti lietuvių Vokietijoje, kun. Dr. J. B. Koncius patyrė, kad paskutiniuo laiku Vokietijoje atsiranda daugiau lietuvių, reikalingų pagalbos. Daugumas šių naujai atsiradusių lietuvių tremtinių iki šiol gyvena toli nuo centrų kaimuose ir niekur tarp lietuvių nesirodė. Jie dabar būrasi prie kitų lietuvių stovyklose ir už stovyklų ribų gyvenančių. Tokiu būdu, Vokietijos lietuviams dabar reikia didesnės pagalbos ir parama, negu iki šiol.

Less than 200 miles long, the Straits-and-Marmara route has been a highway of history. The issue of its control is believed to have been the political factor in the Trojan War, a dozen centuries before Christ. The power of the Byzantine Empire was rooted in the strong pos-

Straits, the narrowest, shortest, and often roughest stretch of the trip. Framed by medieval castles and red-topped villages, this 20-mile bottleneck in places is less than half a mile wide.

On the European side, as the Strait broadens into the Sea of Marmara, stands Istanbul, old Constantinople, which for 16 centuries has felt the cross currents of human tides of migration, conquest, and trade.

Beyond the Marmara Sea, the lane narrows again at the Dardanelles Strait, the swirling, wind-swept southern corridor whose name is popularly used for the entire passage. About 40 miles long, its shores are less than a mile apart where Leander swam to visit Hero, and where Lord Byron and others took the plunge to prove the old romantic legend possible.

Turkey, as a defeated power in World War I, temporarily lost the right to fortify the area. In 1936, however, the Montreux Straits Convention — now being considered for revision — permitted the Turks to resume military control. It also provided various regulations for international shipping, commercial and naval, in time of war or peace.

"NAUJENAS" kaito visų srovį žmonės: darbininkai, būvniekai, profesionalai, dvasininkai, mokslininkai ir valstybininkai.

GREITAM PALENGVINIMUI NUO
NUVARGINTŲ, GELIAMŲ MUSKULŲ
Išsinarinimų • Persitempimų • Nusimūšimų • Sustirusių Sąnarių
Jums REIKALINGAS
SLOAN'S LINIMENT

Atsidarė Nauja Graži Lietuviška
Vaistinė Brighton Parke
CHESTA PHARMACY
ARCHER and FRANCISCO
YARDS 4411
PIRMIAU BUVUSI MIDWEST PHARMACY
RECEPTAI YRA MŪSŲ
SPĖJALYBĖ
KOSMETIKAI • IVAIRIOS PREKĖS
VITAMINAI
Krautuvės Valandos: 9 ryto iki 10 vakaro kasdien.
Sėkmadieniais ir Šventadieniais 9 ryto iki 1 popiet.

Radio, Saldytuvai, Gazo Pečiai
ir Kombinuotė Aliejaus ir Gazo
RENOWN
CREST
Taipgi Galima Gauti Anglies
ir Gazo Pečiai
Visokios Reikalingos Pečiai
Specialios ypatybės
Sav-U-Gas Cooking Top, neslystantys piniučiai, 10° degiųjų centrai. Netrikdomi kepiniai pečiai su "Piršto Palytėjimo Permaina". Automatinis užliejimas. Onica Master degutuvai — du ir du arba keturi ir keturi. Radio stebėjų kontroles — lengvai operuoti, višada veikia, patalioji įrengtos pratrėpės kaitroje pusėje. Greitas nerūkštas kepintuvai, iš spūžiaus konstrukcijos vidus. Porcelino apdirbimas iš viršaus ir iš vidaus — įskaitant ir vidaus priekį — sutaikymui praedimo.
Tuo pristatomi įžymybių gamintojų Aliejiniai šildytuvai ir Dearborn Gasiniai šildytuvai
MAJOR HOME UTILITIES
Tel. Calumet 1442 3207 So. Halsted Street
Atidara Trečiad. Ketvirtad. ir Šeštad. vakarais iki 9 val.

A.L.D.D. NARIAI
Phone CANAL 6122
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1—3 ir 7—8
Sėdomis ir Nedėl. pagal sutartį
Rez. 3241 W. 66th Place
Phone REpublic 7868

Ofiso Tel. VIRGINIA 0036
Rezidencijos telefonas
BEVERLY 8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
nuo 1—3 ir nuo 6—8:30 val. vak.
Trečiadieniais pagal sutartį.

DR. I. E. MAKAR
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
10758 S. Michigan Ave.
VALANDOS: nuo 2—4 ir 6—8
Ofiso Tel. PULLMAN 1193
Namų Tel. PULLMAN 8277

A. Montvid, M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON STREET
Val.: 1 iki 3 popiet; 6 iki 8 vak.
Telefonas SEELEY 7330
Namų telefonas BRUNSWICK 0597

Tel. YARDS 3146
DR. V. A. SIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
IR AKINIUS Pritaiko
744 W. 35th Street
Valandos: 11—12; 2—4 ir 6:30—8:30
Pirmadieniais tik nuo 2—4 ir
6:30—8:30. Šventadieniais: 11—12

DR. STRIKOLIS
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso val.: nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val.
Išimant Sėdomis, Subatos vakarais ir Nedėlias.
Ofiso tel. YARDS 4787
Namų tel. PROSPECT 1936

DR. C. Z. VEZELIS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Telefonas YARDS 2246
Valandos: nuo 9 iki 8 vakar.
Sėdomis pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
NAUJOJE VIETJOJE
2403 West 63rd St.
VALANDOS: 2—4 popiet ir 7—9 vakar., trečiadieniais ir sėkmadieniais pagal susitarimą.
Telefonas HEMLOCK 7899
NAMŲ TEL. BEVERLY 10211

KITI LIETUVIAI DAKTARAI
DR. PETER T. BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
6757 S. Western Ave.
CHICAGO, ILL.
Tel. 4-1-0-1-0-1-0
Ofisas: HEMLOCK 5849
Rezidencija: HEMLOCK 2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Ketvirtad. ir
Penktad. 1:30—4; 7—9 vakar.
Treč. ir Šeštad. tikta susitarus.

DR. J. W. KADZEWICK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
West Englewood Bldg., Suite 5
6254 SO. ASHLAND AVENUE
Valandos pagal susitarimą—išskyrus
Trečiadienį nuo 1 iki 5 ir 7 iki 9 p.m.
OFISO TEL. GROVEHILL 5213
RES. TEL. PROSPECT 9475

Tel. GROVEHILL 4020
(Ofiso ir Rezidencijos)
DR. A. J. JAVOIS
(JOVALAIS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2423 West Marquette Rd.
(Dargis Vaistinės Name)
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 2 iki 4 p.p. ir 6 iki 8 v.
(Treč. ir Šeštad. pagal sutartį)

Tel. VIRGINIA 0980 (Ofiso ir Namų)
DR. WALTER J. KIRSTUK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Lietuvis Gydytojas)
4003 So. Archer Ave.
VALANDOS: 2—4 popiet. 6:30—8:30
vakarais, Trečiadienį pagal sutartį

Dr. Emily V. Krukas
GYDYTOJA IR CHIRURGE
4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LAFAYETTE 3210
Res. Tel. REpublic 0054
Jei neatsiliepiama—
sąuk KEBZIE 2868
VALANDOS:
Kasdien nuo 1 iki 3 val. popiet ir
nuo 6 iki 9 val. vakarais. Trečiadienio vakarais ir sėkmadieniais pagal susitarimą.

Dr. Victor P. Slepikas
PHYSICIAN AND SURGEON
6803 W. CERMAR ROAD
BERWYN, ILL.
Office Phone BERWYN 8823
Residence Phone LAFAYETTE 5153
(Jei neatsiliepiama—Berwyn 6200
Valandos: 2—4 ir 7—9 vak. Pirm.
Antrad., Treč., Penkt. ir Šešt. 2—4

"NAUJENOS" YRA JŲSŲ
GERIAUSIAS DRAUGAS
—UŽSIRASYKITE JAS

Daktarai Žilvičiai
GYDYTOJAS IR DANTISTAS
Naujoji Vietoj
3246 So. Halsted St.
Telefonas CALUMET 7358

KITATAČIAI DAKTARAI
Dr. Charles Segal
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4729 S. Ashland Ave.
2-ros lubos)
Ofiso Telefonas: YARDS 5554
Jei neatsiliepiama sąukite
Res. Tel.: MIDWAY 2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4
val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 v. vak.
Sėkmad. nuo 10 val. iki 12 dienų.

AKIŲ SPECIALISTAI
DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS

Mano 26 metų praktikavimas
jūsų garantavimas
Optometrijos Akinių Specialistas
Palengvina akių įtempimą, kuris
esti priežastimi galvos skaudėjimo,
svaigimo arba aptemimo, nervuotumo,
skaudama akių karštį, atitaiso
trumparegystę ir toliaregystę.
Prieingia teisingai akinimus. Visose
atsitiktinėse egzaminavimas da-
romas su elektra, parodancia ma-
žiausias klaidas. Speciali atida at-
kreipama į mokyklos vaikus.
Atitaisome akių color blind.
VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 v.
vakaro. Sėdomis uždaryta, o Ne-
dėlioį pagal sutartį.
Daugely atsitikimų akys atitaiso-
mos be ainių. Kainos pigiau kaip
pirmiau.
4712 South Ashland Av.
Phone YARDS 1373

Dr. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel. YARDS 1829
Pritaiko Akinus,
Kreivas Akis
Išlaido
Ofisas ir Akinų Dirbtuvė
3401 SO. HALSTED STREET
kampas 34th St.
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Nedėlioį pagal sutartį.

NUO UŽSISENĖJUSIŲ, ATVIRŲ
SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ
IR ODOS LIGŲ
Tie, kurie kenčia nuo SENU, AT-
VIRŲ IR SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, jie
negali ramiai sėdėti ir nakintis
miegoti, nes jų užsiseņėjusios žai-
dos niešti ir skauda. Kad pašalinti
tą niežėjimą ir skaudėjimą senų,
atvirų ir skaudžių žaizdų, uždekte
LEGULO Ointment. Jų gydymas
ypatybės palengvins jūsų skaudėji-
mą ir galešite ramiai miegoti nak-
tį. Vartokite jas taipgi nuo skaudžių
nudegimų. Jos taipgi pašalina nie-
žėjimą ligos vadinamos PSORIASIS.
Taipgi pašalina peršėjimą ligos
vadinamos ATHLETE'S FOOT, su-
stebdo džiūvimą odos ir perplyšimą
tarp pirščių. Jos yra tinkamos var-
toti nuo džiūstančios ir suskūnos
odos. Jos yra geros gy-
duolės nuo visų išvir-
šinių odos ligų. LEGU-
LO Ointment suteiks
jums pagalbą nuo nu-
vargusių, perštamų ir
niežančių kojų. Legulo
Ointment yra parduo-
damos po \$1 ir \$3. At-
siųskite Money Orderį
LEGULO, Dept. J
1941 N. Pulaski Rd.,
Chicago 39, Ill.
Arba atvykite į vaistinė
STEM PHARMACY
4847 W. 14th St., Cicero 50, Ill.

CONRAD
FOTOGRAFAS
Studija įrengta pir-
mos rūšies su mo-
derniškomis užlaido-
mis ir Hollywood'o
šviesomis. DARBAS
garantuotas.
414 W. 63rd St.
Tel. ENG. 5883-46

SOPHIE BARCUS
RYTINĖ RADIO
VALANDA
—IS STORIES—
W.G.E.S.
Kasdien nuo 8:45 val. ryto
iki 9:15 val. ryto.
Subatomis nuo 8:30 iki 9:15
val. ryto.
Pirmadieniais taipgi 7:00
val. vakare.
Išgirsite vėliausias žinias
muziką ir kitus idomius
pranešimus.

REMKITE TUOS, KURIE
GARSINASI
"NAUJENOSE"

Atviros Kojų Žaizdos Gal Būti Išgydytos
Išrašyti, kitiems ir patiems naudoti, su gausiu išvengti
rabarų, BURŲ, OINTMENT. Jūs pagausite daugelį
amžių, BURŲ OINTMENT pašalinis skausmus, niežėji-
mą, deginimą ir patinimą. Jūs, turėdami
cezmą, nudegimą ir kitų odos ligų. Kaina \$1.50, išsiųskite Mo-
ney Orderį arba nuvykite
BURŲ CO., 1200 N. ASHLAND AVENUE
CHICAGO 22, ILLINOIS, ROOM 350.

WEDDINGS **Le Norman** PORTRAITS
STUDIO
DISTINCTIVE, PERSONALIZED
BRIDAL PORTRAITS
CHILDREN'S PHOTOGRAPHS A SPECIALTY!
Make Your Appointment Now!
REpublic 6740 4924 S. Ashland Ave.

PRANEŠIMAS DEL LIETUVIŲ
MES TAISOME IR PARDUODAM SITUOS DALYKUS:
REFRIGERATORIUS
RADIOS
WASHING MACHINES
VACUUM CLEANERS
ELEKTRINIUS PROSUS
WAFFLE IRONS
ELECTRIC MIXERS
ELECTRIC ROASTERS
ELEKTRIK. LAIKRODŽIUS
LEMPAS
WELDING
BRAZING
Mes turime dideli patyrimą taisyme visokių elektrinių mašinų.
Visos mūsų pataisytos mašinos dirba kaip naujos. Mes garantuojame
savo darbą. Kreipkitės prie mūsų su visais savo reikalais.
REVIV-OLD APPLIANCE CO.
3466 Archer Ave. Tel. VIRginia 4422
A. S. PHILLIPS, Lietuvis Savininkas

\$1,000,000.00
Paskirta
Veteranų
Paskoloms
Namų
Pirkimui,
Statymui ir
Remontavimui
Kreipkitės pas
KEISTUTO SAVINGS and
LOAN ASSOCIATION
JOS. M. MOZERIS, Sec'y
3236 SOUTH HALSTED STREET Tel. CALUMET 4118

Great Scott! The city gas works have been sold to Rudolph Rassen-
dale!
That means a gigantic swindle! It means the forgotten man will have to pay outrageous prices or have his gas cut off! There is but one thing to do!
AND WHILE HARRY JOGS OFF ON HIS MYSTERIOUS ERRAND, WHAT OF OUR HEROINE?
HERE IN THIS OLD GAS MAIN YOU WILL RUE THE DAY YOU DARED PRY INTO RELENTLESS RUDOLPH'S AFFAIRS!
THE RATS ARE QUITE RAVENOUS IN THIS NEIGHBORHOOD. ME PRETTY!!
WHAT A CREEPY THING TO DO! RAT-FOOD! RODENT VICTUALS!! SCREE!!

CHICAGOS IR APYLINKĖS ŽINIOS

Vakarinėms Mokykloms Registracija

Chicagos viešosios mokyklos atsidaro rugsėjo 3 dieną. Jų tarpe yra tokių mokyklų, kuriose pamokos bus teikiamos vakarais.

Užsiregistruoti vakarinėms mokykloms bus galima rugsėjo 5 ir 6 dd. nuo 7 iki 9 valandos vakare. Pamokos šiose mokyklose prasidės rugsėjo 9 dieną.

Vakarinėse mokyklose klasės eis keturias dienas savaitėje — nuo pirmadienio iki ketvirtadienio. Lankantis tokią mokyklą asmuo galės imti iki trijų dalykų ar kursų. Kai kurios klasės operuos nuo 7:45 iki 9:45 val. vakaro, o kitos 6:45 iki 7:45 valandos.

Čia bus dėstomi dalykai, kurie yra dėstomi reguliarios aukštosios mokyklose. Kursą vakarinių mokyklų išėjusiems bus suteikti diplomai tokie pat, kokius gauna reguliarių aukštųjų mokyklų auklėtiniai ir auklėtinės.

Be to, vakarinėse mokyklose bus dėstomi specialūs kursai norintiems įsigyti patyrimo tam tikrose darbo šakose, pav. buhalterijoje, braižyboje, architektūroje, mechanikoje ir tp.

Vakarinės mokyklos yra:

North Sidėje — Lake View, 4015 N. Ashland ave.; Carl Schurz, 3601 Milwaukee ave., ir Wells, 936 N. Ashland ave.

West Sidėje — Austin, 231 N. Pine ave.; Crane, 2245 W. Jackson blvd.

South Sidėje — Englewood, 6201 S. Stewart ave.; Fenger, 11220 So. Wallace st., ir Phillips, 224 East Pershing road.

Prisipažino Pavogė 28 Automobilius

Praėjusios savaitės pabaigoje buvo areštuoti Anthony Kapsis 17 ir Richard Schultz 16 metų. Jie prisipažino, kad pavogė 28 automobilius ir padarė 20 pėsimų, grumdamiesi ginklais. Valstybės gynėjas sako, kad jis turi užtikrinti įrodymų vaikams pasiūsti ir kalėjimą ilgam terminui.

Prieš kurį laiką Forest Preservuose buvo nušautas karo veteranas Lewis Zeinz. Manoma, kad šie du jauni plėšikai nušovė jį. Bet nušautojo sužieduotinė, p-lė Larsen, kuri buvo su Zeinzu ir kurią piktadariai pašovė, Kapsio ir Schultzo toje piktadarybėje neįvardijo, kai jie buvo jai parodyti.

Sako, Caponės Gengė Kovoja Už "Erdvę"

Prieš porą mėnesių pašautas, neseniai mirė Chicagoje James M. Ragen. Jisai darė pelningą biznį, teikdamas informacijas apie arklų lenktynes betų priėmėjams, vadinamiems "bukėms", ir kitiems.

Jo organizacija turėjo platų biznio tinklą. Bet dabar pranešama, kad biznį iš Rageno paveldėtojų stengiasi paversti Caponės gengė. Jau einančios ir varžytinės tarp dviejų grupių. Varžytinės kol kas pasitenkina tuo, kad vartojami grumojimai ir kai kur vienas kitas asmuo apkuliamas. Bet, sako, gali atsitikti, kad bus vartojamos ir stipresnės priemonės — kaip šaudymas — kovai įpusėjus.

SPECIALIZED VACUUM CLEANERS SERVICE
Vacuums perdibam kaip naujus 1 metų garantijai visam darbui. Pataisyti VACUUMS \$18.00
Chicago Vacuum Cleaner Service
3240 So. Halsted St. CAL. 1527

12 Metų Banditas

P-lė Shirley Hundley, dirbanti veiterka valgykloje, praėjusio šeštadienio vakare ėjo namo iš darbo. Prie 67 gatvės ir Princeton jai kelią pastojė vaikas. Jisai atrodė ne senesnis, kaip 12 metų.

Vaikas, atkreipęs į merginą pabėgimą, pareikalavo iš jos pinigų. Mergina padavė jam savo rankinėlį, bet jame buvo tik 35 centai. Vaikas pareikalavo popierinių pinigų. Mergina atsakė, kad daugiau pinigų ji neturinti.

Tuomet vaikas pašovė ją į koją ir pabėgo. Merginos aiškinimu piktadarys buvęs apie 5 pėdų aukščio ir galėjęs sverti apie 125 svarus. Jo priešakiniai dantys buvę išmušti ar iškristę.

Pažino Kapitono Kelly Palaikus

Kapitonas Colin P. Kelly Jr., Amerikos aviacijos karininkas, žuvo Filipinuose gruodžio 10 dieną 1941 metų. Už pasižymėjimą mūšy su priešais kapitoniui Kelly, jau mirusiam, buvo suteiktas kongresinis medalis.

Dabar pranešama, kad aiškiai nustatyta, kur jis buvo palaidotas. Taipgi pranešama, kad jo palaikai perkelti ir palaidoti Jungtinių Valstijų militarinės kapinėse No. 2 Maniloje, Filipinų Salose.

Abbott Ir Costello Chicagoje

Plačiai yra išgarsėję Bud Abbott ir Lou Costello, Amerikos judžių ir teatro scenos juokdariai. Dabar jie renka pinigus ir Lou Costello Jr. Youth Foundation. Nori surinkti \$350,000 ir už tuos pinigus Los Angeles mieste pastatyti medikalinį ir pramogų centrą vaikams, kurie yra gyvenimo aplinkos nukariauti.

Šituo tikslu Costello ir Abbott lankysis Chicagoje ir atėjantį šeštadienį, rugpiūčio 31-ą, pildys programą Opera House patalpose. Bus du parenimai tą dieną: vienas 3 valandą popiet, kitas 8:30 valandą vakare.

Publika kviečiama atsilankyti ir paremti gerą darbą. Bilietų kainos yra: \$1.80, \$2.40, \$3.00, \$4.00 (įskaitant taksus).

Nušovė Politikierių

Sanitarinio distrikto stoty Stickney miestelyje dirbo, kaip operuojantis inžinierius, Arthur Liston. Toj pačioj stoty dirbo, kaip paprastas darbininkas, Frank Campagna 56 metų.

Campagna paaiškino policijai, kad jis nušovė Listoną, buvusį precinkto kapitoną. Suvarė keletą kulkų į Listoną todėl, kad šis vis ieškodavęs priekabių prie jo, Campagna.

Campagna areštuotas. Campagna paaiškino policijai, kad jis nušovė Listoną, buvusį precinkto kapitoną. Suvarė keletą kulkų į Listoną todėl, kad šis vis ieškodavęs priekabių prie jo, Campagna.

Campagna paaiškino policijai, kad jis nušovė Listoną, buvusį precinkto kapitoną. Suvarė keletą kulkų į Listoną todėl, kad šis vis ieškodavęs priekabių prie jo, Campagna.

Gal Apipurkš Daugiau Vietų DDT Medžiaga Chicagoj

Praėjusią savaitę Chicagoje DDT medžiaga buvo apipurkšti kai kurie šiukšlynai ir išmatoms supilti vietos. Miesto pareigūnai sako, jeigu pasirodys, kad apipurkštamas duoda gerų pasėkų kovoj su infantilinio paralyžio liga, tai ir daugiau tokių darbo bus padaryta.

Praėjusį šeštadienį, rugpiūčio 24-tą, dar 14 susirgimų infantilinio paralyžio liga buvo užregistruota Chicagoje ir apylinkėse.

Kareivių Centrai Užsidaro Rugsėjo 3-čią

Ponia Edward J. Kelly, Chicago's first central soldier center.

Kareivių centrai Chicagoje, kurie teikė ginkluotose Amerikoje ir jos talkininkų jėgose tarnavusiems nemokamus valgius, pasilinksminimus ir daugybę kitokių patarnavimų, užsidaro antradienį, rugsėjo 3 dieną — operavę penkis metus ir 27 dienas.

Centrų operavimo užbaigai yra rengiamos keturių dienų pramogos. Jos prasidės šeštadienį, rugpiūčio 31-ą, ir pasibaigs antradienį, rugsėjo 3-čią 8 valandą vakare kareivių centro teatre.

Pirmasis kareivių centras Chicagoj buvo įsteigtas adresu 176 W. Washington st. Jisai tapo uždarytas šių metų gegužės 15 d. Antrasis kareivių centras yra Auditorium viešbuty. Kai ir šis centras užsidarys rugsėjo 3 dieną, tai trobesis peris į Roosevelt kolegijos rankas ir pataps švietimo įstaiga.

Praėjusią savaitę apskaičiuota, kad jau 22,730,287 asmenys uniformose aplankė Chicago kareivių centrus nuo jų atidarymo. Čia prieglaudą ir patarnavimą rado — ir veltui — ne tik Amerikos, bet ir Anglijos, Austrijos, Kanados, Naujosios Zelandijos, Rusijos, Prancūzijos ir kitų Amerikos talkininkų kariai.

Čia jie suvalgė 10,436,564 karštų šuniukų (hot dogs), 10,818,445 sendvičius, 12,148,707 šmotus pyragų, čia išgėrė 10,070,054 puodukus kavos ir čia gavo rūkyti 27,265,890 cigarečių. Ir čia suminėta tik dalis jų patarnavimų, kuriuos kareivių centrai teikė vyrams ir moteriškėms uniformose.

Kareiviams buvo išdalinta 7,234,200 bilietų į teatrus ir kitokių pasilinksminimus mieste. Kelionėje sustojusių Chicagoje arba atvykusių į miestą atostogų karių pasinaudojo centru purkšlinėmis maudynėmis ir rankšluosčiais 2,832,702. Daugiau negu 1,850,000 pakietų su valgiu buvo išdalinta kariams, kurie vyko į stovyklas, į išvažiavimo užjurin punktus ir laivyno bazes. 72,000,000 vyrų ir moteriškių uniformose gavo nemokamą kelionę miesto gatvėkariams.

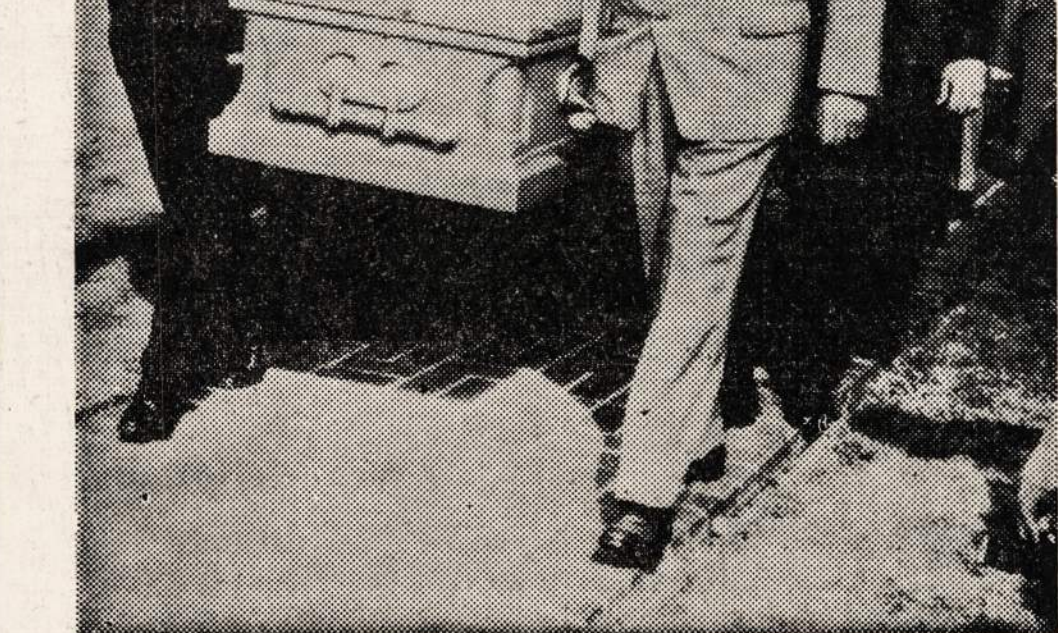
Pirmasis kareivių centras atsidarė rugpiūčio 7 dieną 1941 metų. Tą dieną patalpose tebuvo tik 47 vyrai uniformose — mažiau, negu patarnautojų. Paskui lankytojų skaičius vis augo ir augo, iki pasiekė tūkstančius kasdien.

50 įvairių patarnavimų teikė centrai kariams. Guoliai vietos centruose susirasdavo 3,246 karių. Buvo rengiami baliai, šokiai, buvo pildomos programos, teikta visokios visokiausios informacijos.

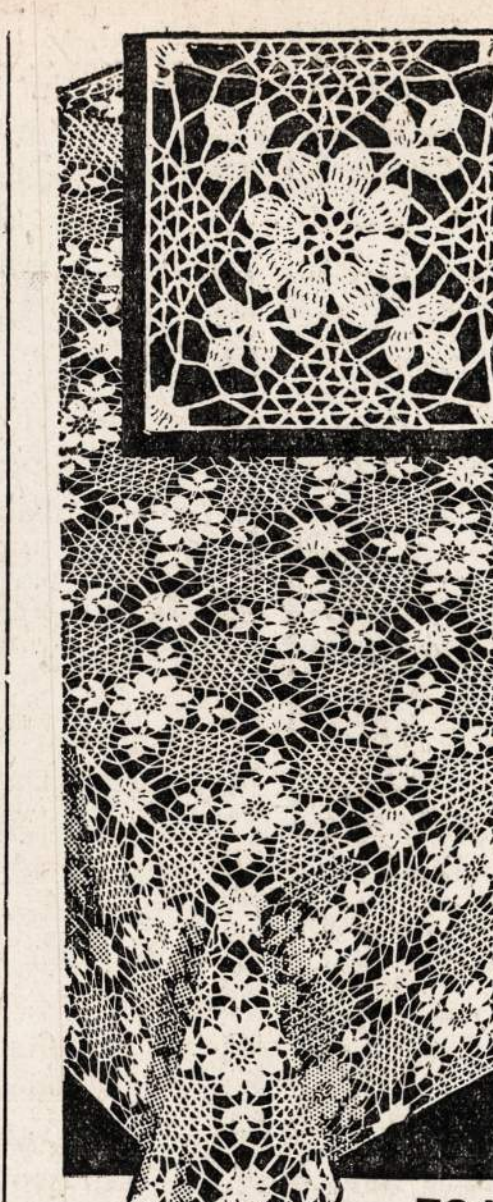
Daugiau negu 10,000 savanorių, moteriškių ir vyrų, centruose dirbo. Veiklos priešaky stovėjo Ponia Edward J. Kelly, mėtus Edwardo J. Kelly žmona. Kareivių centro kaštus padengė miestas, o kartu ir pilietinės organizacijos — klubai, draugijos, biznio įstaigos, bažnytinės grupės, darbininkų unijos ir kitos, ir kitokios, taipgi pavieniai asmenys.

Penkis metus išstarnavę ir didžios pagarbos užsitarnavę, kareivių centrai šiomis dienomis paliaus veikę.

SKAITYKIT IR KITUS RAGINKITE SKAITYTI "NAUJIENAS"

Laidotuvės neseniai mirusio futbol trenerio Fielding H. Yost. Jisai tarnavo Michigan universitete.

Laura Wheeler KAINA 20c

No. 784—Megsta staltiesė

NAUJIENOS NEEDLECRAFT DEPARTMENT 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

No. 784

Čia įdėdu 20c. ir prašau atsiųsti man aukščiau pažymėtą numerį.

Vardas ir pavardė

Adresas

Miestas

Valstija

CLASSIFIED ADVT.

HELP WANTED—MALE
Darbininkų Reikia

REIKALINGAS NAKTINIS SARGAS
Skalbikloje South Side. Patyres prieš high pressure boiler'io. 7 naktys i savaitę.
GERAS MOKESTIS PASTOVUS DARBAS.
7031 SO. STEWART AVE.

REIKIA PUNCH PRESS OPERUOTOJŲ
ir spot welders. Atsiųskite: 517 W. SUPERIOR ST.

SPRAY GRAINERS
Purkšti grain metalines lovas. Geras mokestis ir geros darbo sąlygos. Atsiųskite 1315 So. 55th Ct., arti Central ir Roosevelt.

SILK SPOTTER reikalingas. Nuolatinis darbas. WENTworth 4212 407 W. 63rd Street.

REIKIA NAKTINIŲ INDŲ PLOVEJŲ IR VALYTOJŲ
šeštadienį vakare nereikia dirbti. Valandos: 9:30 iki 5:30 ryto. Valgis uniformos parūpinta.
HARDING'S
68 W. MADISON

REIKIA NAKTINIO DŽENITORIO LENGVAS DARBAS GERAS MOKESTIS LIFE LAUNDRY 3210 ARMITAGE AVE.

REIKIA FREIGHT HANDLERS. Patyresių prieš sukrivimo ir iškrovimo karų ir trokų, 95c. i valandą. Atsiųskite Room 208, 107 W. Van Buren St.

REIKIA DARBININKŲ PRIE ENGINE HOUSE. Nuvalyti, saugoti ir prirengti lokomotyvus. Atsiųskite prie fireman. PENNSYLVANIA RAILROAD, 55th and Normal.

HELP WANTED—MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų-Darbininkių

REIKIA SHORT ORDER virėjų. Vyro arba moters. Naktimis, arba dienomis. JUCUS SISTERS Restaurant, 1608 W. 47th St.

VYRO REIKIA arba moters pagalbėti prie virimo. Geras mokestis. 3465 So. Emerald Ave.

FURNISHED ROOMS—WANTED
Reikia Gyvenimui Kambarių

PAIEŠKAU MIEGAMO kambario, kad būtų Cicerioje arba North Side. Norėčiau, kad garažas būtų. Box 2911, 1739 So. Halsted St.

MISCELLANEOUS
Ivairūs

PARANDYKITE MUSU RADAR ir Electronic Engineer. Veteranas A. A. F. Ekspertas radio taisytojas. Visokis darbas garantuojamas. Patarnauja visame mieste.

CAITIMET 1501 VICTORY 1604 ARCHER APPLIANCE 2450-52 So. Halsted St.

FURNITURE-FIXTURE FOR-SALE
Rakandai ir Įtaisai Pardavimui

ČIA JŪS GAUSITE VISOKIUS PEČIUS

ENGLEWOOD STOVE & REPAIR CO. turi gesinių pečių, combination virimui pečių, anglim ir alyva šildytuvu, hot blast, virtuvės šildytuvų, Pataisos ir dalys yra. Pašaukite—

HUDSON 1220 arba ateiškite adresu 6850 S. GREEN ST. (½ bloko i vakarus nuo Halsted)

TO RENT—WANTED
Ieško Renduoti

3 SUAUGUSIEJI nori renduoti 4 arba 5 kambarių flatą. Apšildoma arba ne. Bonus duosime už informacijas kurios nurodys flatą rendai. VIRginia 1998.

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

TAVERNA IR MAISTO BIZNIS.

Virtuvės patogumai. Daug prekių iš blended and bonded whiskies.

GERA ALAUS KVOTA. GERAS LYSAS. Svarus inventorius. A-1 APYLINKĖJE.

Gross biznio \$100,000 per metus.

TRIANGLE 5727.

PARDAVIMUI gerai išvystytas mėsos ir groserio marketas. Lietuvių apylinkėje. 3651 So. Wallace Street.

AUTO REPAIR SHOP pardavimui. Gerai išvystyta vieta; pilnai įrengtas biznis. 11312 Front St., turi būti parduota greitai. Savininkas išvažiuoja iš miesto. Matykite J. B. nuo 9:00 ryto iki 6 vakaro.

Pirkite tose krautuvėse, kurios garsinasi "NAUJIENOSE"

HELP WANTED—FEMALE
Darbininkų Reikia

AR JŪS IESKOTE GERO UŽDARBIO IR SAUGUMO?

THE TELEPHONE COMPANY
TURI KELETĄ DARBŲ

DŽENITORKOM

Uždirbsite 72½ c. i valandą iš pat pradžios
77½c. i valandą po 3 mėnesių
82½c. i valandą po 6 mėnesių.

VALYMO DARBAS MOTERIM VIŠOSE MIESTO DALYSE
Darbo valandos:
5:30 po pietų iki 12 nakties.

ATSISAUKITE:

Illinois Bell Telephone Company

EMPLOYMENT OFFICE FOR WOMEN STREET FLOOR

309 W. Washington St.

RADIO RCA
(VICTOR DIVISION)

Girls — Women
ages 18—35

Light, clean assembly work.

ASSEMBLERS WIRERS SOLDERERS

All day shift 7:45 A. M. to 4:30 P. M.

Top Rates
5 day week

PAID REST PERIODS CAFETERIA

Take Archer Ave. and Harlem bus to Menard Ave. 3 blocks north to

RCA

RADIO CORPORATION OF AMERICA

(VICTOR DIVISION)

5750 W. 51st St. PORTSMOUTH 3500

Employment office open Monday thru Saturday 8:15 to 5.

REIKIA

PANTRY WOMEN CAFETERIA

WOMEN

DIEKOMIS DARBAS NAKTINIS VALYMAS (9:30 vakaro iki 5:30 ryto) šeštadienį vakare nereikia dirbti. Geros darbo valandos ir alga. Valgis ir uniformos parūpinta.

HARDING'S
68 W. MADISON

REIKIA

MOTERŲ IR MERGINŲ TUOJAUS

Idomus darbas. Nereikia turėti patyrimo. Geras mokestis ir pastovus darbas.

<